

19235 Beavertown St.
DETROIT, Mich. 48204
U.S.A.

NEPRIKLAUSOMA LIE TU VA

THE OLDEST AND BIGGEST LITHUANIAN
NEWSPAPER IN CANADA.

LE PLUS GROS ET PLUS VIEUX JOURNAL
LITUANIAN AU CANADA.

SENIAUSIAS TAUTINĖS DEMOKRATINĖS
MINTIES SAVAITRAŠTIS KANADOJE.

NR. 29 (1105) JUBILIEJINIAI - 50 Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir sustiprinimo kovos už Lietuvos laisvę - METAI * 1968 M. LIEPOS-JUILLET-JULY 17 d. * XXVI METAI * LITHUANIE INDEPENDANTE * INDEPENDENT LITHUANIA * Postage paid at Lachine, P.Q.

VALIO V-oji TAUTINĖ STOVYKLA!

Sesės ir Broliai,
sveiki atvykę!!!

NL redaktorius Jonas Kardelis, jo
deimantinio gimtadienio proga.

JAV skautų ženklelis

Ir iš Montrealio
apie 30 skautų-
čių išvyko V-jon
Tautinė Stovyk-
lon. Linkime
daug saulės ir
jaunatviško
džiaugsmo.

III TAUTINĖ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Tęsėsi tris dienas ir
praėjo iškilmingai. Penk-
tadienį - liepos 5 d. prie
Jaunimo Centro esančio
paminklo buvo žuvusiųjų
už Lietuvos laisvę pager-
bimas ir Jaunimo Centro
salėje Aldonos Eretaitės
rečitalis. Programoj dar
dalyvavo Leonas Baraus-
kas, Urugvajaus lietuvių
tautinių šokių grupė Gin-
taras ir Elena Bradūnai-
tė.

Šeštadienį įvyko tauti-
nių šokių šventės moky-
tojų pagerbimo balius,
kurį sumaniai pravedė
Jonas Jasaitis.

Sekmadienio rytą buvo
atlaikytos iškilmingos
pamaldos, o punktualiai 3
val. p.p. Broniaus Budriū-
no maršu buvo pradėta
pati šokių šventė. Maršui
aidint salėn sužygiavo, lyg

suplaukė, apie 1500 šokė-
jų. Buvo įneštos JAV ir
Lietuvos vėliavos. JAV
vėliava tą rytą buvo nu-
imta Vašingtone nuo Bal-
tųjų Rūmų ir kongresma-
nas R. Puchinsky ją atsi-
skraidinęs į Čikagą, per-
davė šventės komiteto
pirmininkui dr. L. Kriau-
čeliūnui, kuris po JAV
himno, oficialiai šventę
atidarė. Kalbėjo Lietuvos
atstovas Juozas Kajeckas
ir Illinois gubernatorius
S.H. Shapiro, kuris pradė-
jo lietuviškai "sveiki" ir
baigė, kad JAV niekada
Lietuvos okupacijos ne-
pripažino ir nepripažins.
Dar pabrėžė, kad jis su
lietuviais turi, dar ir dėl
to ryši, nes jo žmonos tė-
vai yra kilę iš Lietuvos.
Programą pravedė Aldo-
na Eretaitė. Viso buvo pa-
šokta 19 tautinių šokių ir
visi labai puikiai. Neveltui

vyriausioji vadovė Jadvy-
ga Matulaitienė sukinėjo-
si po šokėjų grupes ir jas
vietoje instruktavo. 14 šo-
kių atliko vyresnieji ir 5
atžalynas. Buvo puikus
moterų choras ir Jono
Zdaniaus vadovaujamas
simfoninis orkestras.
Šventė buvo baigta, or-
kestrui palydint, visų su-
giedotu Lietuvos himnu ir
Broniaus Jonušo, jam pa-
čiam diriguojant, tikrai
puikiu, lietuviškų dainų
melodijų, maršu.

Palyginus su I ir II
šventė, ši buvo daug išpu-
dingesnė. Puikią progra-
mą atliko jaunas atža-
lynas, na, o vyresnieji at-
rodė, kad tikrai linelius
rauna ar aštuonytį audžia
- taip natūraliai buvo šo-
kia atlikti. Tik tokiai ma-
sei šokėjų, buvo kiek per-
maža Amphiteatro salė....
S. Paulauskas.

su Faisalu labai glaudžiai
bendradarbiauja ir vie-
nas kitą remia, - kaip tą
suderinti su Maskvos
kėslais Arabijoje?

NEW YORKAS-MASKVA
Liepos 15 dieną prade-
damas jau nuo 1958 m.
planuotas lėktuvų susi-
siekimas tarp New Yorko
ir Maskvos 4,700 mylių
atstumo, su dviem suso-
jimais Kopenhagoje ir
Montrealyje. Rusijos bus
Aerofloto lėktuvai, JAV-
Pan American World Air-
lines lėktuvai, kurie skris
po kartą savaitę. Pir-
mojo klasės bilietas ten ir
atgal 1,109 dol., turistinis
-730 dol.

RUMUNIJA SU AMERIKA
sutarė išplėsti kultūri-
nius ryšius, kurie pradėti
jau prieš aštuonetą metų,
bet buvo riboti vien me-
minink
nininkų pasikeitimu. Da-
bar rumunai, kurie pa-
prasčiausiai negu čekoslova-
kai, atsipalaidavo nuo
Maskvos, santykius išple-
čia į mokslinę ir ekono-
minę sritį, nes jie yra nu-
sistatę pasistatyti atomi-
nę jėgainę, kurios staty-
bai jie laukia visokerio-
pos pagalbos iš JAV.

Nasseras pabandė ša-
lutinį ėjimą, itin palankų
Izraeliui - atitraukti ka-
riuomenę nuo Suez, už
ką Izraeliui būtų leista
naudotis kanalu, bet Izra-
elis siūlymą atmetė, nes
reikalauja spręsti visą
problemą. Taigi, Artimųjų
Rytų problema lieka, kaip
buvisi.

Couve de Murville, naujas
Prancūzijos min. pirmininkas.

Nassero misija Mas-
kvoje susidūrė dar su
vienu kliuviniu: Nasseras
artimai bendradarbiauja
su Saudi Arabijos kara-
liumi Faisalu, kurį Mas-
kva skaito prieš, nes
Faisalas priešinas Mask-
vos kėslams Arabijos
pusiasalyje. O Nasseras

IVYKIŲ APŽVALGA

ČEKOSLOVAKIJOS LIBERALIZACIJA

- didžiausias rakštis
Maskvos akyje, kurios
didžiausiomis pastango-
mis nesiseka Maskvai
likviduoti, nors ji despe-
ratiškai stengiasi. Daug
priemonių jau panaudojo
iki kariuomenės įvedimo
į Čekoslovakiją, o čeko-
slovakai ir šią priemonę
atvirai aptarė ir pasakė,
kad liberalizacija, nežiū-
rint nieko, vis dėlto bus
vykdoma. Jau išrinkti
partijos apskričių atsto-
vai, kurie susivažiuos ir
rinkns naują centro komi-
tetą, bet kas svarbiausia
ir ko daugiausia bijo se-
nojo, Novotno vykdyto,
režimo atstovai, daugū-
moje stalininkai, padarę
daug kriminalinių nusi-
kaltimų; - kad jie bus pa-
šalinti iš partijos ir, ga-
limas dalykas, bus teisiam-
mi už nusikaltimus.

Maskvai ypač baisus
čekoslovakų laisvėjimas.
Laisv-baisiausias Mas-
kvai dalykas. Juk čekoslo-
vakų kompartijos sekre-
torius pakartotinai pa-
reiškė, kad komunistų
partija ir toliau vadovaus
visam Čekoslovakijos gy-

venimui, bet Maskva su-
sirūpinusi, kad Čekoslo-
vakija atgauna laisvę ir
pradeda gyvenimą tvar-
kyti savarankiškai. Dėlto
Maskva deda visas pa-
stangas sutrukdyti čeko-
slovakijos išsilaisvinimo
pastangas. Nes kas gali
užtikrinti, kad po Rumu-
nijos ir Čekoslovakijos
nėpanorės išsilaisvinti
Kaukazo, Azijos ir Pa-
baltijo tautos, kurioms
Sovietų konstitucija tą
teisę garantuoja? Taip
juk gali subyrėti visa ver-
gijos imperija! Vengrai
jau simpatizuoja.

Paskutinėmis žiniomis Var-
šuvoje susirinkusieji Varšu-
vos Pakto 5 dalyviai, grasi-
na Čekoslovakijai imtis prie-
monių dėl liberalizacijos.
O Jugoslavijos prezidentas
Tito pareiškė, kad Čekoslo-
vakija yra savarankiška val-
stybė, turinti savo visuomenę
ir kariuomenę, liberalizaci-
jai pritaria Čekoslovakijos
žmonės ir juo labiau darbi-
ninkija, ir todėl nėra reika-
lo kištis kitoms valstybėms
į jos vidaus reikalus.

NASSERUI MASKVOJE
NEPASISEKĖ
Artimųjų Rytų proble-
ma tebėra įšalus. Kad

KAS NAUJA KANADOJE

NAUJA KANADOS VY- RIAUSYBĖ RUOŠIA NAU- JUS VEIKLOS PLANUS

Naujasis Kanados mi-
nisteris pirmininkas
Pierre Elliott Trudeau
sudarė naują ministerių
kabineta iš 29 asmenų,
dauguma kurių yra vidu-
tinio amžiaus žmonės jau
su patyrimu, ir pasisakė
už teisingos bendruome-
nės kūrimą.

Naująjį kabinetą suda-
ro šie ministrai: P. E.
Trudeau, 48 - pirmininkas
ir konstitucijos reformų;
Horas A. Alson ("Bud"), 42
- žemės ūkio; Jean-Endes
Dube, 41 - veteranų reika-
lams; Ron Basford, 36 -
korporacijų reik.; Eric
Kierans, 54 - paštų min.;
Robert A. Andras, 47 - min.
be portf. Don Jamieson,
47 - ginklų min.; James Ri-
chardson, 46 - min. be port.
Paul Martin, 65 - vadovas
senate; Paul Hellyer, 44 -
transporto ir statybų;
Mitchell Sharp, 57 - užsie-
nio reik.; Donald Mac-
Donald, 36 - Privy Council
su atsakomybe už refor-
mas; George McIlraith, 49
- prisiekęs patikėtinis;
Arthur Laing, 42 - viešųjų
darbų; Alcan McEachen, 42
pilietybės ir imigracijos;
Charles Drury, 56 - turtų
tarybos pirm.; Edgar J.
Benson, 45 - finansų; Leo
Cadieux, 60 - krašto apsau-
gos; Jean-Luc Pepin, 43 -
prekybos ir pramonės;
Jean Marchand, 49 - miškų
ir žemės ūkio vystymo;
Joe Greene, 48 - kasyklų ir
natūraliųjų turtų; Joseph
J. Jean-Pierre Cote, 42 -
tautos pajamų; John Tur-
ner, 39 - teisingumo; Jean

Chretien, 34 - indėnų ir
šiaurės teritorijų; Bryce
Mackasey, 46 - darbo; John
Munro, 37 - sveikatos ir
socialinės apsaugos; Ge-
rard Pelletier, 49 - vidaus
reikalų; Jack Davies, 51 -
žuvininkystės ministe-
ris.

Sudaręs kabinetą P. E.
Trudeau pareiškė, jog bus
padaryta viskas, kad Ka-
nada išeitų į vystymosi
kelius. Jis nurodė daug
naujų sumanymų ir todėl
įsteigė tris naujas minis-
terijas su atitinkamais
departamentais, būtent:
sričių išvystymo; susi-
siekimo; tiekimo ir pa-
tarnavimo; pramonės,
amatų ir prekybos, ir žu-
vininkystės bei miškinin-
kystės departamentais.

Kabinetas tuojau ėmėsi
darbo ir per dvi savaites
aptars naujus projektus,
kuriuos ruošia specialios
komisijos. Projektai, įpa-
vidinti įstatymais, bus
patiekti parlamentui.

GAMYBOS KILIMAS

Statistika rodo, kad
praėjusiais metais vien
Ontario srity išsikūrė 132
stambios įmonės, kainau-
sios 1,143,500 dol., kitos
262 firmos išplėtė sa-
vo įmones, investuodamos
153 mil. dol., ir duodamos
papildomai 4,500 dirban-
čiųjų. Šių įmonių gamyba
davė apie 41 milijoną pa-
jamų.

KARINIAI KURSAI

Penkiose aukštosiose
mokyklose organizuojami
kariniai kursai: Quebeco
Laval universitete, Otta-
wos Carlton universite,
Kingstono Queen's, Britų
Kolumbijos Victoria ir

Wolfsville Acadia univer-
sitete, Nova Scotia. Kur-
sus, kurie metams kaš-
tuos 250,000 dol., išlai-
kys Krašto apsaugos mi-
nisterija.

o Londone, Ont. pirmą
kartą miniai išsklaidyti
buvo panaudotos naujos
dujos "Mace", dėl kurių
Ontario parlamente buvo
paklausimas, į kurį pro-
kuratorius atsakė, kad jis
neturi teisės uždrausti jo
naudojimo.

o General Motors of Ca-
nada Ltd., Oshawoje, kur
dirba 13,000 darbininkų,
ruošiant 1969 metų mo-
delius, atleido iš darbo 4,
000 darbininkų, kurie į
darbą galės grįžti po ke-
lių mėnesių.

o Ontario transporto mi-
nisterija paskyrė pusę
milijono dol. aerodromų
statybai šiaurinėje pro-
vincijos dalyje.

NL REDAKTORIUS

Jonas Kardelis liepos 11 d. at-
sigulė ligoninėn (Gen. Hospital
of Lachine) pasitikrinti svei-
katą. Šiuo metu jis randasi ru-
pepingoje Dr. J. Šamogos prie-
žiūroje ir tikisi netrukus grįžti
prie kasdieninio savo darbo.

Ši NL - vos numerį jis redaga-
vo NL Bendrovės V - bos na-
riams talkininkaujant. NL.

PAŠTO STREIKAS

Jei nepasiseks susitarti iki
ketvirtadienio tai prasidės pa-
tuose dirbančiųjų streikas. Vi-
same krašte laukiamas nema-
lonus susirašinėjimo ryšių nu-
trūkimas ir skaudus ekono-
mio gyvenimo sutrikimas. To-
kiu atveju NL redakcija ir ad-
ministracija išsina atostogų 2
savaitėms - iki rugpjūčio 4 d.
NL.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE
INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis
Administratorius Pranas Paukštaitis.

Tel. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal - Quebec - Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje\$6.00 Canada\$6.00
Amerika ir P. Amerika\$6.50 America & S. America\$6.50
Visur kitur\$7.00 Other Countries\$7.00
Atskiras numeris\$0.15 Single copy\$0.15

Adresu pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba pašto ženkluais).
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

JONAS KARDELIS

(Jo deimantinei amžiaus sukakčiai)

Nepriklausomos Lietuvos redaktorius Jonas Kardelis gegužės 26 d. jau peršoko savo amžiaus deimantinę sukaktį. Mažonui konstatuoti, kad su kaktuvininkas nusipelnė pagarbos ne dėl to, kad peržengė 75 savo amžiaus metus, bet dėl to, kad didelę dalį savo gyvenimo ir darbais, vertingai ir turiningai užpildė savo išgyvento amžiaus rėmus.

Į šiuos rėmus J. Kardelis, kaip savo gyvenimo ir darbų pačią svarbiausią dalį idėjo 45 laikraščių redagavimo metus. (1923 m. pradėjo redaguoti Lietuvos Žinių dienraštį Kaune, beveik nenutrūkęs nuo redaktoriaus stalo, šiandien redaguoja Nepriklausomos Lietuvos savaitraštį, Montrealį).

Tik bolševikmetį (1940-1941) Kardelis nebuvo ne tik redaktoriumi, bet ir "žurnalistu", kuris susovietintai lietuvių spaudai būtų bent ką rašęs. Nors nacių okupacijos metu (1941-1944) Lietuvoje mūsų viešojo spauda buvo daug lietuviškesnė negu bolševikmetį, bet J. Kardelis ir joje su savo straipsniais nesirodė. Jo didelė laisvės samprata, gilūs tautiniai ir demokratiniai principai, kurių visą savo gyvenimą laikėsi ir laikosi, yra tokie tvirti, kad jis, juos gerbdamas, nerašė nei į vieno okupanto ne tik kontroliuojamą, bet tuo labiau diriguojamą spaudą.

Tačiau, kaip didelis spaudos nenuoramas, ilgam plunksnos nepadėjo. Vos tik 1942 m. liaudininkai - varpininkai, plačia prasme imant, pradėjo pogrindy leisti Nepriklausomą Lietuvą, J. Kardelis, šalia savo oficialių metrikacijos vedėjo pareigų Vilniuje, išsipareigojo ir per visą vokiečių redagavo laikraštį.

Kai 1944 m. birželio mėn. bolševikai supo Vil-

nių, Kardelis iš jo pasitraukė. Ir jau, to meto, išskyrus paskutinį NL numerį, kuris buvo liepos mėn. suredaguotas Plokščiūose teisin. Jono Piktšilingio daržinė ant šieno prėslo. Redagavo: agr. Andrius Valuckas, žurn. Balys Dundulis ir šių eilučių autorius.

Visame krašte buvo Nepriklausomos Lietuvos sąjūdis sudarytas, tik liaudininkai iš jo nepadarė naujos partijos Vlikui sutirštinti, kaip kad kitos grupės pasielgė.

J. Kardelis nesėdėjo rankų sudėjęs ir DP stovykloje Vokietijoje. Jis Detmole organizavo ir 1946 - 1948 m. redagavo Lietuvių Žodį. 1949 m., jam atvykus į Montrealį, tuojau buvo įpareigotas, ir pats išsipareigojęs ir redaguoja, jau nuo seniau tenėjusią Nepriklausomą Lietuvą.

Kaip plačios paskirties laikraščių redaktorius, J. Kardelis visuomet atsieliai pačius svarbiausius tautos ir valstybės gyvenimo klausimus. Nuolatos būdamas valstiečių liaudininkų Centro Komiteto narys, gerai junta politinio ir kultūrinio gyvenimo pulsą ir savo laikraštyje nuolatos ir nuolatos kelia svarbesnias problemas, kurių jis niekuomet nepritrūksta.

J. Kardelis prirašė daug straipsnių Lietuvių Enciklopedijai. Jis visuomet būna pakviestas į redaktorių kolektyvą, kai tik Kanados Lietuvių Bendruomenė užsimoja ką nors išleisti.

Savo mielum ideologiniam ir asmeniniam bičiuliui J. Kardiui, šia proga linkiu greičiau išpopierinės Nepriklausomos Lietuvos atsirasti tikroje Laisvoje Demokratinėje Nepriklausomoje Lietuvoje.

Juozas Audėnas.

Lietuvių gyvenimo faktai

LIETUVIŲ RŪPESČIAI

Vliko taryba birželio 14 d. posėdyje buvo painformuota apie finansų Vliko veiklai organizavimą (prel. J. Balkūnas) ir apie birželio 8 d. Chicago buvusį Vliko pasitarimą su Amerikos Lietuvių Taryba (vicepirm. B. Nemickas, išd. Pr. Vainauskas

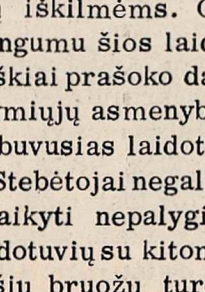
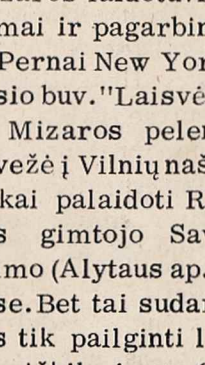
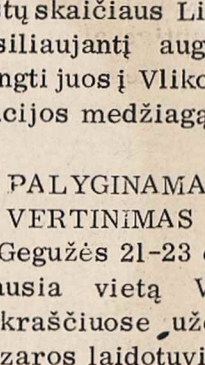
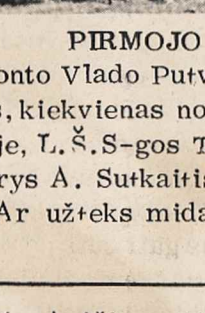
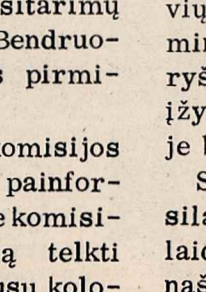
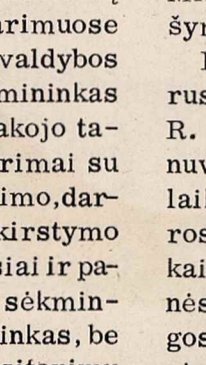
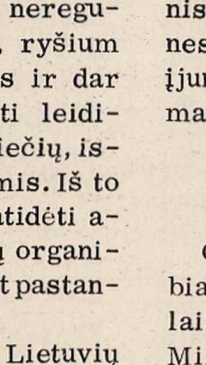
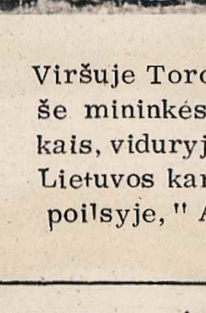
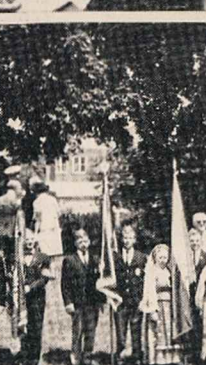
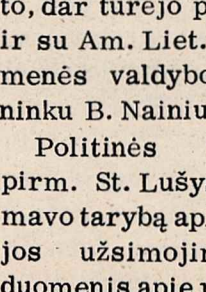
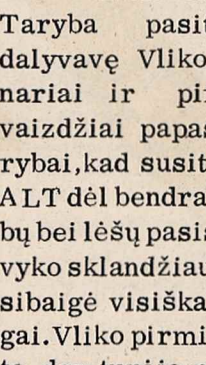
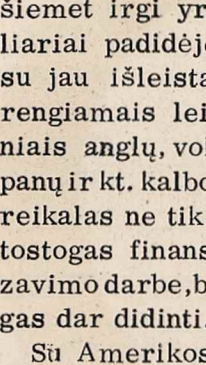
ir pirm. J. K. Valiūnas). Šalia pasisėkimų finansų telkime, atkreiptas dėmesys ir į sunkumus, iš kurių šiems metams būdingiausias yra tas, kad reguliariems Vliko darbams lėšų telkimas vyksta šalia didžiųjų renginių, tokių, kaip šokių švenčių, PLB seimas ir kt. O reguliariai Vliko darbai

A. Sutkaitis skaito savo poezinę kūrybą pritaikytą šaulių suvažiavimo progai, Toronte.

Palaimintas tas žemes plotas,
kuris vadinasi Lietuva!
jis apkabintas ir apklotas
su meiles drobės vėliava!

Išugdė ta šalis galiūnius
su patriotiška dvasia,
apdovanojo dukras, sūnus
meile Tėvynei taip gausia...

TRIMITO AIDAS

JIE MIRTI NEBIJOJO

1946 m. spalio mėn. viršuryje Mozūriškių miške enkavedistų apsupti miško slėptuvėje žuvo Lietuvos partizanų "Žaibo" dalinio kovotojai: Žaibas, Žvainys, Kalnas, Linas ir Šimtmetis. Priešui nepasiduodami jie susisprogdino granatomis. Bolševikai jų lavonus nuvežė ir pametė prie Veiverių klebonijos vištydžių.

1946 m. birželio 6 d. kautynėse su NKGB Kazlų Rūdos miške, prie Agurkiškių veržiantis iš apsupimo žuvo Lietuvos laisvovotojų "Tauro" apygara-

dos vadas Mykolas Jonas, kuris sužeistas pats susisprogdino. Kartu su juo žuvo kuopos vadas Sakalas, Žalgirio rinktinės adjutantas Tauras ir kiti. Jų lavonus bolševikai pametė Kazlų Rūdos miestelio aikštėje ir visai išniekinė: vienus pažabojo rožančiais, kitų burnas užkišo maldaknygėmis, kitiems odas išpiaustė Gedimino stulpų ženklais.

1945 m. birželio 11 d. Geležinio Vilko pulko partizanai Klebiškio miške, Deginų palaukėje susikovė su stambiomis enkavedistų jėgomis. Žuvo

6 partizanai, bet buvo nukauti 67 enkavedistai.

1955 m. komjaunuolis Firantas išdavė Lietuvos laisvės kovotojus-partizanus brolius Stasį ir Vytautą Bungas, kurie kautynėse su juos apsupusiais bolševikais susisprogdino kartu su prie jų priartėjusiais priešais. Išdavikas Firantas gavo 60,000 rublių premiją.

1951 m. nuo enkavedistų rankos nukankintas žuvo drąsus Kupreliškio partizanų vadas mokytojas Kazys Kalpokas, buvęs aktyvus šaulys, skautas.

PIRMASIS KANADOS ŠAULIŲ SUVAŽIAVIMAS TORONTO, 1968 m. BIRŽELIO 22-23

PIRMOJO KANADOS ŠAULIŲ SUVAŽIAVIMO MOMENTAI.

Viršuje Toronto Vlado Putvio š. kuopos Valdybos Pirm. St. Jokubaitis, svečių stalas, "Joniniu Banketo" še mininkės, kiekvienas nori paragauti Lietuviško midaus iš Montrealio, Kuopos vėliavos su vėliavininkais, viduryje, L. Š. S.-gos T. C. V. Pirm. Vld. Išganaitis lydimas St. Jokubaitis, išrenizuotas senosios Lietuvos karys A. Sukaitis, sesės šaulės skuba į sale. Sol. G. Čapkauskienė. "Mindaugenai" keliones poilsyje, "Ar užteks midaus?" ir prieš atsisveikinant.

Foto: A. Kalvaičio ir S. Dapkaus.

šiemet irgi yra nereguliarieji padidėję, ryšium su jau išleistais ir dar rengiamais leisti leidiniais anglų, vokiečių, ispanų ir kt. kalbomis. Iš to reikalingas ne tik atidėti atostogas finansų organizavimo darbe, bet pastangas dar didinti.

Su Amerikos Lietuvių Taryba pasitarimuose dalyvavę Vliko valdybos nariai ir pirmininkas vaizdžiai papasakojo tarybai, kad susitarimai su ALT dėl bendravimo, darbų bei lėšų pasiskirstymo vyko sklandžiausiai ir pasibaigė visiškai sėkmingai. Vliko pirmininkas, be to, dar turėjo pasitarimų ir su Am. Liet. Bendruomenės valdybos pirmininku B. Nainiu.

Politinės komisijos pirm. St. Lušys painformavo tarybą apie komisijos užsimojimą telkti duomenis apie rusų kolo-

nistų skaičiaus Lietuvoje nesiliaujančią augimą ir įjungti juos į Vliko informacijos medžiagą. (Elta)

PALYGINAMASIS VERTINIMAS

Gegužės 21-23 d. svarbiausia vietą Vilniaus laikraščiuose užėmė R. Mizaros laidotuvių aprašymai ir pagarbinimai.

Pernai New Yorke mirusio buv. "Laisvės" red. R. Mizaros pelenų urną nuvežė į Vilnių našlė. Palaikai palaidoti R. Mizaros gimtojo Savilionio kaimo (Alytaus ap.) kapinėse. Bet tai sudarė progą tik pailginti laidotuvių išskilmės. O išskilmė šios laidotuvės ryškiai prašoko daugumo įžymiųjų asmenybių Vilje buvusias laidotuves.

Stebėtojai negalėjo susilaikyti nepalyginę šių laidotuvių su kitomis panašių brojų turėjusio-

mis laidotuvėmis. Prieš keletą metų į Vilnių palaidoti buvo parvežta rašytojo-poeto ir žurnalisto-redaktoriaus Juozo Tysliavos palaikų urna. Taip "tėvynės grįžusio" rašytojo palaikai buvo palaidoti Vilniuje, Rasų kapinėse, bet apie tas laidotuves Vilniuje tada laiku išlūpų ir lūpas sužinojo tik nedidelis rašytojų ir studentų būrelis, o viešai apie tai buvo tik trumpai prasiarta "Literatūros ir Meno" paskutiniame puslapyje, jau po laidotuvių. Literatūros vertybės kainoti Lietuvoje dabar galiojančiais pagrindais R. Mizara nepalyginti didesnis rašytojas ne tik už Tysliavą, bet ir už daugelį kitų, neišskiriant pav. nei Putino... Tokia išvada išplaukia iš pastangų, sudėtų į laidotuvių išskilmę. R. Mizarai (ne literatūros kritikų, o

valdžios įstaigų malone) pripažintas "liaudies rašytojo" titulas-aukščiausio įvertinimo požymis. Už kokias grožinės literatūros menines vertybes tas titulas teikiamas, susidarė proga įsitikinti ir dabar, tuoj po R. Mizaros laidotuvių: gegužės 25 d., 60 metų amžiaus su kakties proga, tokį patį "liaudies rašytojo" titulą valdžia padovanojo ir A. Gudaičiui-Guzavičiui, kuris nuo 1940 metų šimtams tūkstančių lietuvių tebėra čekisto-enkavedisto sinonimas... Apie Guzevičių, kaip rašytoją, net ir režiminiai literatūros kritikai "stypčioja ant pirštų galų", nežinodami, ką sakyti... Ieškodami jo ilguose-storuose "romanuose" girtinųjų vertybių, paprastai apsisloja ties tų "romanų" nezuolos sėstinėje, dalyvavo pro nuopelnais komunistų

idealizuoti. Net rašytojas J. Baltušis sukaktuviniuose komplimentuose (G. K. Nr. 21), tuo pačiu metu, kai šumauskas apskelbė Guzevičių "liaudies rašytoju", pavartojo sąžiningiau pasirinktą apibūdinimą, - pavadino Guzevičių ne rašytoju, o "revoliucijos metraštininku". (Elta).

DONATAS JAKAVIČIUS, smuikininkas virtuosas ir muzikos profesorius, gyvenantis Vė nezuolos sėstinėje, dalyvavo gramės pildime Lietuvos atsikūrimo 50 metų sukaktį minint

FAKTAI IR IDĖJOS /12/

Diskusijos dėl aiškos tiesos

P. Stravinskis.

Vlikas yra mūsų pavergtosios tautos teisinė atstovybė.

Toks jis yra dėl to, kad sudarytas politinių grupių, kaip tautos politinės minties reiškėjų ir vykdytojų.

Jeigu į jį būtų įjungta kokių kitų (nepolitinių) organizacijų, netgi ir Lietuvos Bendruomenė, tai jis, aišku, nustotų kalbėti ir veikti Lietuvos valstybinės tautos vardu. Jis tuo atveju būtų tiesiog sugriautas, likviduotas.

Tą jau ne kartą esu kėlęs ir pabrėžęs mūsų spaudoje. Niekas man to nėra užginčijęs. Niekas nėra įrodinėjęs priešingai.

Taigi visi pripažįsta, kad Vlikas teisine Lietuvos valstybinės tautos atstovybe bus tol, kol jo sudarymas remsis teise (teisine logika), konkrečiau sakant, kol jį sudarys Lietuvos politinės grupės, kaip tautos politinės minties reiškėjų ir vykdytojų.

Nežiūrint to, kai kurie mūsų tautiečiai, netgi ir kai kurie veikėjai, kažkokios juodos rankos iš patamsių diriguojami, nuolat ir nuolat kelia mintį

įjungti į Vliką LB, kuri gi yra visai nepolitinė grupė, o užsienio lietuvių visuomeninė organizacija. Aišku, kad įjungus į Vliką LB, Vlikas kaip tautos atstovybė, būtų likviduotas. Tuo būtų suardyti Vliko teisiniai pagrindai. Jis negalėtų toliau atstovauti tautai, ypač gi tarp tautinėje plotmėje, ko taip dabar reikalinga mūsų pavergtoji tauta.

Tolabai ir labai siekia Lietuvos okupantas. Jis, kaip neseniai NL redaktorius rašė viename savo vadėmajame ("Negriauti, o kurti reikia"), tokius pasiūlymus mums davinėja per savo agentus, atvykusius čia pas mus, ir besidedančius dideliais mūsų draugais.

To siekia naivus (okupanto pinklių ir žabangų nepažįstą, daugiausia, bolševikinių agentų apmulkinti) jaunuoliai, taip pat anot Varpo redaktoriaus, per 28 - ris kovos metus pavargę ir dvasiai palūžę mūsų tautiečiai (žiūr. ką tik iš spaudos išėjusio Varpo 8 Nr. vadėmajai).

To siekia visokie anarchinių tendencijų, (pasimetę, neramos dvasios)

žmonės, kuriems terūpi tiktai visa griauti, ardyti ir nerūpi nieko kurti, statyti. Tą irgi teisingai pastebėjo NL redaktorius minėtame šio laikraščio vadėmajame.

Kad tokia anarchine griovyba reiškiasi okupanto ("Lietuvos išlaisvintojo") atsiųstieji pas mus vergai ar apmokami agentai, arba kokie nesubrendėliai, neapdairūs jaunimo atstovai, arba kokie jėgas išsekę ir dvasia nusilpę buvusieji kovotojai (netgi savo skardiniais kalavijais garsiai žvanginę "rezistentai užsieniuose"), pagaliau, kokie neramos dvasios, anarchistai, dėl to, žinoma, stebėtis netenka. Mums suprantami jų "motyvai" ir jų ambicijos impulsai.

Bet tų griovėjų eilėse mes, net gėda konstatuoti, matome ir mūsų, rodos, rimtų ir dorų veikėjų, netgi iš paties Vliko sferų. Na, kas čia dabar?

Ko šitie nori, talkininkaudami okupantui, vykdydami tai, ką siūlo mums okupanto agentai?

Iš tikrųjų, ko jie siekia?

AR ISTIKRŲJŲ TAIP YRA ?

"AR PAGRISTAS SUSIRŪPINIMAS?"

Tokį klausimą stato New Yorko laikraštis ir duoda iliustraciją faktais. Jau kelios savaitės praėjo, kai buvo deginamas ir plėšiamas Washingtonas. Po to nenurimo viskas, kaip galėtų atrodyti, bet kasnakt įvyksta 3-4 gaisrai dėl padėgimų tyčiomis. Padėgėjai 12-17 metų jaunuoliai. Jie, girdi, negali paaiškinti, kodėl jie padeginėja, ir todėl visuomenė tai praminė vandalizmu, ir tuo syktiek. Jeigu būtų galima, girdi, rasti priežastį, kuri daro šį blogį, tai būtų galima rasti ir vaistus jam gydyti. Bet priežastis nežinoma, tai ir vaistų pritaikyti negalima (vairkėzai gi gudresni už tuos, kurie juos tyrinėja, ir nuoduo da nežina, kodėl jie padeginėja).

Būtų galima dėti vilčių į mokyklą, kad pastaroji savo auklėjimo priemonėmis nugalės šį chuliginizmą. Bet amerikiečiai netiki, kad mokykla paveiktų savo auklėtinius. Čia paaiški keista padėtis mokyklose: eilėje mokyklų koridoriuose budi policininkai, kad galėtų ateiti į pagalbą mokytojams, kai pastarieji to šauksis: o mokytojams klasėje patariamą nenusisukti nugarą į mokinius, kad išvengtų netikėto užpuolimo. Štai Amerikai ir priėjo katastrofą dėl auklėjimo sistemos netinkamumo (o su tokia energija patarinėja ir drąsina vienas kitą: take it easy; do not worry; our way of life).

Ką gi galėtų duoti šeimai auklėjimo reikalą? Čia laikraštis sako nekaltiną tik negrų ir duoda žinią iš Washingtono laik-

raščio "Examiner", kuris sako štai ką. Šeima Capson turi namus Virginijoje, prieš pat senatoriaus Robert Kennedy namus. Šis senatoriaus kaimynas ir dėsto savo bėdas, sakymas, kad dėl Kennedy vaikų jis neturi ramybės. Jie ateina net ir naktį prie Copsono namų ir beldžiasi į duris ir langus; laiptus prie namų apmėto šiukšlėmis; nuvertė brangų stulpą su iškaba prie namų; kartą ant langų padėjo sprogstantį įtaisą, kurio sprogimas labai išgąsdino ponį Copson.

Nuo šito laukinio palaidumo kenčia ir kiti kaimynai. Vietinis laikraštis praneša apie pašto dėžutę laužymą. Laikraštis sako, kad šių darbų kaltininkai nežinomi, bet Copson stachiai rodo į tretįjį Kennedy sūnų David, kuriam, jis mano, padeda kiti broliai. Jie tai daro paprastai 11-12 val. naktį; bet kartą jie apsirėiškė 4 val. ryto. Priėjo prie to, kad Copson, nustatęs su liudininkų pagalba, kad tai Kennedukų darbas, norėdamas pagąsdinti, dviem tarpais šovė iš medžioklinio šautuvo į žemę prie pat David kojų. Pastarasis visus užmetimus atmeta. Ir štai, kai tėvas su gimine veda akciją, kad taptų pirmuoju valstybės piliečiu, jo vaikai taip pat veda akciją, kad pakliūtų kur? Ir tai daro aukšto valstybininko vaikai ir vieno didžiausio multimilijonierių anūkai.

New Yorko laikraštis baigia šiaip: jeigu tiesa, ką rašo "Examiner", priėjęs prie to dar padėginėjimų vakchanalią yra pagrindo susirūpinti ateitimi (iš II. V. 68 N.

R. Slovo).

Kas mūsų ne aklas ir neperšiemęs pataikūniškumu amerikizmui, iš pirmųjų metų pamatė, kur eina priaugančioji kartė anglosakinės Amerikos kraštuose. Reikalas negerėja, bet blogėja, nes reikia turėti galvoje nar kotikų, venerinių ligų ir kriminalinių nusikaltimų augimą tarp jaunuolių. Dėl ko taip dedasi Amerikai, girdi, nežino. O mes, ateiviai, žinome: tai yra dėl letargo. Amerikos šeima, mokykla, bažnyčia, visuomenė drįsta tik pabėdavoti dėl tos ar kitos negerovės. Bet imtis iniciatyvos ir duoti siūlymų, kaip nukirsti kelią blogiui, atitaisyti padarytą žalą, duoti įstatymų ir potvarkių sumanymų, pareikalauti esančių įstatymų vykdymo, viešai kelti konstruktyvinius sumanymus tautos labui, anglosakinės Amerikos kraštų žmonės nesiryžta letargas! Vieno tik jų samonėje tai jau pilna įsitikinimo, kad jie viską padaro geriausia. Jie visai pamiršo seną dėsni ir dabar tapo to pamiršimo auka: perdėtas formalizmas ir puikybė veda prie klaidos.

Pagerėjimas galimas ir jo atėjimo vizija atrodo šiaip: Amerika nusilpa puikybė nuo galvos ir padeda ją prie kojų; eina pas kitas tautas pasižiūrėti, kaip jos dirba ir ką daro tautos ūgymo reikalų; prie geriausio, ras to svetur, deda savo geriausią - šį mintezę gali duoti gerų vaisių.

Mums gi, ateiviams, nėra ko laukti. Kol kiti apsigalvos, mes turime jau ir padaryti, nes tai padaryti mes galime, kol dar gyvi tėvai, atsivežę

vaikus į čia. Čia išauge vaikais, matė tik šiuos kraštus, vieni nepadarę. O padaryti reikia pilną mūsų priaugančios kartos auklėjimo kodeksą, vykdytiną visu gyvenimo platumu.

Jau kyla spaudoj pasisakymų, kad mūsų jaunimą reikia mokyti ne tik šokti lenciūgėlius, bet ir giliųjų gyvenimo reikalų. Ir to reikia imtis tuojau dėl to, kad auklėjimo vietą mūsų vaikų gyvenime užima tuštuma. O kadangi gyvenimas tuštumos netoleruoja, tai toj vietoj įsikuria degeneracija. Mes to neturime leisti. Pavėlavome penkiolika metų, nevlukime toliau. Šis reikalas vertas kuo plačiausio ir organizuoto dėmesio. Šios gerosios pastangos gali tapti pavyzdžiu. Laukti gi iniciatyvos iš kur kitur nėra pagrindo. A. N. S.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ — sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams įvykdavo hemorijų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezultatai būdavo toki nuostabi, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite viso se vaistinėse. Pinigai bus gražinti jei nebūsate patenkinti.

Kennebunkporto sv. Antano gimnazijos ir Nekalto Prasidėjimo Seserų bendrabučio jungtinis choras

BŪKIME SVEIKI

Raso: J. Venskų, S. J. KRAUJO GRUPIŲ (A, B, AB ir O) TĖVAS

(Dr. Karl Landsteiner. Šimtmetis nuo jo gimimo).

Mes ypatingai gerbiame trijų klasių žmones: šventuosius, mokslininkus ir kariškius. Jie visi mums yra be galo reikalingi: vieni praturtina mūsų dvasišką gyvenimą, kiti atveria mums gamtos paslaptis, tretieji neša mums laisvę.

Šiandieną visi kalba apie kraujo transfuzijas, apie kraujo grupes, apie Rh faktorių, apie alergijas, apie seroterapiją, apie antigenus ir antikūnus. Šiandieną kiekvienas žino, prie kokios jis kraujo grupės priklauso (jei dar nežino, tikrai turėtų sužinoti) ir net jau jo kraujo grupę įrašo į jo asmens dokumentus, kad atsitikus nelaimėi, gydytojas negaišindamas laiko, tuojau galėtų pilti tinkamą kraują į jo kraujo indus. Daugelis net didžiuojasi, kad turi kraujo grupę O ir gali būti universalus davėjas, nes jo kraujas tinka visiems, nes jo serumas neturi aglutininių; kitas didžiuojasi, kad priklauso prie AB grupės, nes jis gali priimti kraują visų kraujo grupių žmonių.

Kraujo transfuzijos-

(perliejimai) buvo daromos praeityje, net popiežiams ir karaliams, bet su labai nelaimingomis pasėkmėmis. Pirmosios transfuzijos, istoriškai patikrintos, buvo jau padarytos apie 1600. Jos buvo tokios nelaimingos, kad Italija, Prancūzija ir Anglija įstatymais uždraudė gydytojams tokias transfuzijas daryti.

Kas yra tas garbingas ir visai žmonijai tiek daug nusipelnęs žmogus? Jis vadinosi Karl Landsteiner. Gimė Vienoj 1868 metais. Jo tėvas buvo žurnalistas. Ten baigė medicinos fakultetą ir dar keturius metus studijavo chemiją, kas jo tolimesiam darbui buvo be galo svarbu. Tapo universiteto profesorius. Visų buvo manoma, kad visų žmonių kraujas yra vienu. Landsteineris tuo suabejojo. Jis iš vieno paėmė kraujo lašą ir iš kito, sudėdavo kartu. Pastebėjo, kad kai kurių žmonių kraujo lašai sudėti sukrešėdavo, moksliškai tariant - aglutinuodavosi, o kitų - ne.

Dr. Landsteineris buvo nepaprastai darbštus, turėjo savo valandas labai griežtai suskirstęs; tiek valandų laboratorijai, nuo 9 ryto iki 5 val. po pietų. Parėjęs pavalgydavo pietus ir kasdien 4 valandas vakarais skaitydavo moksliskus veikalus. Visas savo naujas mintis, pastabas, savo darbus

gražiai rašysena užrašydavo. Būdamas Vienoje (Austrija) ligoninėje padarė 3639 autopsijas. Būdamas patologu ligoninėje, jis susidūrė su visokiomis ligomis. Jis labai gerą įnašą padarė į dėmėsios šiltinės išaiškinimą. Nuo 1908 metų bendrbdamas ligoninėje sudarė su poliomieliito epidemija. Tuo laiku buvo gydytojams didelė paslaptis. Kadangi ligonys yra paraližuoti, jis suprato, kad ta liga atakuoja nervus, kad tos ligos sukėlėjas turi eiti nervais, moksliškai tariant yra neurotropiškas. Jis išimdavo per autopsijas šia liga mirusių nugaros smegenis, paversdavo į miltelius ir įleisdavo beždžionėms. Laukia susirgimų, bet beždžionės nesuserga. Jau žadėjo atsisakyti nuo šitokių tyrimų, bet, štai pamatė, kad viena beždžionė susirgo. Išėina, kad liga yra apkrečiama. Ieško bakterijų, neranda. Filtruoja skiedinį (Berkefeld), filtratą įleisdžia beždžionėms. Suserga beždžionė, reiškia yra virus, kuris sukelia ligą.

Atėjo 1919 metai, pralaimėtas karas, badas. Vieną rytą atsikėlęs pamatė, kad visos jo tvoros aplink namus dingo. Suprato, kad kas nors pavogė kurui. Jo moksliniai tyrimai sutrūko. Atėjo iš Olandijos pakvietimas, kad jis kaž kiojoje ligo-

ninėje atlikinėtų paprasčiausius analizus, kaip antai šlapimo ir pan. Tai yra tas pats, jeigu kas būtų pasiūlęs Einsteinui dėstyti aritmetiką. Landsteiner sutiko. Jis čia išaiškino odos alergijas, tai yra tikrumoje kraujo alergiją. Alergia yra graidiškas žodis: allos - kitas, kitos, ir ergon - akcija veikimas: reiškia, įvedus kokį proteiną, organizmas netikėtai smarkiai reaguoja. Tokios netikėtos reakcijos gali būti pomidoram, braškėm, žuvm, žiedadulkiui ir pan. Jie yra visi antigenai, alergija rodo, kad tiems antigenams organizmas neturi antikūnų apsigynimui.

DR. LANDSTEINERIS IR ROCKEFELERŲ INSTITUTAS

Dr. Landsteiner gavo 1922 m. pakvietimą vykti į New Yorką ir vesti savo laboratoriją Rockefellerio institute. Tai buvo didelis jo gyvenime įvykis. Čia jis tęsė jau įprastas kraujo studijas. Atrado, kad A, B dar turi smulkesnius padalinius: A₁, A₂ ir pan.

Taip pat ir B turi savo smulkesnius padalinius, bet tos subgrupės transfuzijoms neturi reikšmės. Ta ABO sudaro tam tikrą kraujo sistemą. Be ABO sistemos yra dar kitų, pav. MNS, Rh ir pan. Kai kurios sistemos turi didelės reikšmės, su kuriomis sistemomis galima nustatyti, ar tas ir

tas vyras gali būti šito vaiko tėvas ar ne, kada kyla vaiko išlaikymo klausimas (alimony).

Rh FAKTORIUS

Jau prasidėjo transfuzijų amžius, viskas eida-vo gerai, bet buvo ir nepasisekimų. Iš Baltimorės atėjo liūdna žinia, kad viena moteris nepernešė transfuzijos, nors kraujo grupės atitiko. Dr. Landsteineris vėl dirba su kita problema. Kas atsitiko? Nuo 1937 metų jis jau turėjo gerą pagelbininką dr. A. S. Wiener, kuris irgi pagarsėjo. Čia irgi paaiškėja Landsteinerio geniališkumas. Abu pradėjo leisti ar išvirkšti beždžionių kraują į triušį, kad gautų serumą su antikūnais pagal antigenų rūšį. Dabar žinome, kad kraujo raudonas kūnelis turi mažiausiai 60 antigenų. Tuo sužinojo, kad ir beždžionės turi be ABO sistemos dar vieną iki šiol nežinomą faktorių - aglutinogeną. Kadangi ta ypatinga beždžionė vadinosi Rhesus (species), todėl tą naują faktorių pavadino dviem tos beždžionės pirmom raidėm - Rh.

Rh yra įgimtas faktorių, 85% yra pozityvus, turi tą faktorių. 15% yra negatyvus. Rh persiduoda genais. Negatyvus gali būti vyrai ir moterys. Vyrai turi abiejų rūšių genus, pozityvius ir negatyvius. Katastrofiškos pasekmės pasireiškia moteryje, nes ji nešioja ge-

malą ir savo kraują jį maitina.

ERYTHROBLASTOSIS FETALIS

Angliškai tą ligą dar vadinama hemolytic disease of the newborn. Pri-leiskime, kad motina Rh negatyvi, reiškia išgema- lojėjęs Rh faktorių veikia kaip antigenas. Tėvas yra pozityvus. Rh aglutinogenas yra dominuojanti savybė, vaikas irgi bus pozityvus ir jo aglutinogenai pateks į motinos kraują, ji pradės gaminti vaiko aglutinogeno įtakoje galutinius arba antikūnus, kurie aglutinuos vaiko kraujo raudonus kūnelius. Pirmasis vaikas gims nesusergęs, bet kiti susirgs, nes motinos antikūnai jau bus stiprūs. Bet gali atsitikti, kad tėvas turi be Rh pozityvių genus, dar Rh negatyvių genus, vaikas bus negatyvus ir nesirgs, nes motina irgi yra negatyvi. Dabar paprastai Rh faktorių yra jau prieš vedybą nustatomas.

Šalia savo didelio darbštumo dr. Landsteiner buvo labai nusižeminęs ir kuklus žmogus, kaip dideli mokslininkai ir pritinka. Kada 1930 metais gavo Nobelio premiją už mediciną, tada žurnalistas jį apipulė. Landsteineris atsisakė su jais kalbėti, pasilikio savo laboratorijoje ir tęsė savo darbą - nematė reikalo gaisinti su jais laiko. Parėjęs namo tą

vakarą, net savo žmonai neprisiminė apie tai. Kada atėjo telegrama iš Stockholmo, tada pasakė žmonai tos telegramos turinį, kad jam paskirta premija.

Parasė labai svarbų veikalą, kuris anais laikais - 1936 metais - turėjo daug reikšmės. Tas veikalas vadinasi: The Specificity of Serological Reactions. Ta knyga jis pradėjo naują mokslo šaką: Cheminė Imunologija. Su-laukė 75 metų. Birželio 24 dieną 1943 metais gavo sunkią širdies ataką, nuo kurios jau nepasitaisė.

Buvo palaidotas, kaip pats norėjo, Nantucket saloje. Jo kuklus kapas yra jūrų vėjų pučiamas ir smėlio apneštas. Ten ilsimis mokslo genijus, žmonijos didelis geradaris. Ir kiekvienas iš mūsų, kurio kraujas buvo bet kada tiriamas, pasinaudojo to simpatiško, malonaus ir gilaus mokslininko nuopelnais.

PRAKTIŠKOS IŠVADOS

Visados yra gera ir naudinga nešioti su savim su asmens dokumentais, su automobilio leidimu kokį oficialiai patikrintą dokumentą, kur pasakyta, prie kokios kraujo grupės priklausai ir koks yra Rh, ir taip pat, jeigu esi diabetikas. Gali būti momentų gyvenime, kada tokios žinios gali būti labai ir labai greitai reikalingos.

KULTŪRINĖ KRONIKA

LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAI

Ši pavasari buvo baigtas didžiausias lietuvių rašomosios kalbos žodynas. Tai profesorių Maxo Niedermanno (Basel-Neuchâtel, Šveicarija), Alfredo Senno (Kaunas-Philadelphia), Franzo Brenderio (Kaunas) ir Antano Salio (Kaunas-Vilnius-Philadelphia) apie 45 metų darbo vaisius - Lietuvių Rašomosios Kalbos Žodynas, Lietuviškai vokiška dalis, penki tomai, iš viso 3316 puslapių, išleistas Carl Winter Universitäts Verlag, Heidelberg, Vokietijoje. Tik vienas prof. Alfredas Sennas, pradėjęs tą darbą nuo pat pradžių, apie 1923 metus (tarėsis dėl jo dar su prof. Kaziu Būga), tęsė jo užsimojimą iki galo. Prof. F. Brenderis mirė 1938 m., prof. Niedermanas mirė 1954 m., prof. A. Salys įsijungė į tą darbą po prof. Brenderio mirties, su prof. Senu baigė darbą iki galo.

Lietuviški žodžiai šiame žodyne pateikti su kirčio bei priegaidės nurodymais ir išversti į vokišką kalbą. Žodynas plačiai atveria duris ir lietuvių kalbą visiems mokantiems vokiškai. Jį dar galima gauti leidykloje. Kaina apie 400 DM. (apie 100 dol.).

Kitas didelis lietuvių-vokiškų kalbos žodynas pradėtas leisti dabar. Jau išėjo vienas tomas (775 psl.), o bus iš viso trys tomai, kurie numatomi išleisti 1969 ir 1970 metais. Leidžiama irgi Vokietijoje,

Goettingene, Wandenhoeck und Rupprecht Verlag. Leidimas vyksta daug greitesniu tempu, kadangi rankraštis galutinai parengtas, ištikrųjų baigtas 1944 metais, dar nepasibaigus Antrajam pasauliniam karui. Tai Aleksandro Kuršaičio "Litauisch-Deutsche Woerterbuch-Thesaurus Lingua Lituanicae, kuri autorius rengė irgi apie 30 metų, nuo Pirmojo pasaulinio karo pradžios. Darbą baigęs, A. Kuršaitis netrukus (1945 m.) mirė. Rankraštis liko šeimoje. Sūnus Arnimas Kuršaitis pagaliau sudarė galimybę tą tėvo palikimą išspausdinti, atsisakęs nuo finansinės palikimo dalies - honoraro, kurio normaliai turėtų būti apie 100,000 DM (apie 25,000 dolerių). Taip tęsiama Kuršaičių šeimos tradicija. Šio žodyno autorius buvo Fridricho Kuršaičio brolio sūnus. Fridrichas Kuršaitis buvo praėjusiam šimtmečiui lietuvių ir lietuvių-vokiškų kalbų žodyno autorius. (Elta).

SOVIETŲ PROPAGANDINIS FILMAS "Niekas nenorėjo mirti". 1946 m. politinė drama.

Mažame lietuviškame kaime, kurį terorizuoja miškuose pasislėpę banditai, sovietų pirmininkas yra užmuštas: tai yra penktas dar metams nepasibaigus. Kas bus sekantis trumpalaikis pirmininkas. Niekas nenorėjo mirti. Tada bus paskirtas atgailestaujantis banditas. Bet kaimo priešai nesiliaus".

Tokiais žodžiais "Une semaine a Paris" (Nr. 1113 iš 20-28 kovo 1968 m.) buvo pristatyti argumentai sovietinio filmo, kuris buvo rodomas Lotynų kvartale, po rodymo la cine-matthe de Chalot, (laikė Kosyginovizito Paryžių 2 gruodžio 1967 m.) ir de la rue d'Ulm. Filmo autorius ir režisiorius V. Žalakevičius, tarp kitko, vienas iš redaktorių "Gimtojo Krašto", skirto lietuviams gyvenantiems užsieny. Aišku "banditai" bus sunaikinti "sovietų liaudies", susibūrusios apie pavyzdinę komunistų šeimą, kuri keršija už savo tėvo nužudymą. Kaimo sovietai gali nieko nebijoti.

Siužetas yra surištas su Lietuvos ginkluota rezistencija. "Banditai, fašistai ir buvę naciai", kurie teipogi vadinami "nacionalistais" arba "baltais lietuviams" iš tikrųjų yra partizanai, kurie ilgą laiką kariavo su besikeičiančiais krašto užpuolikais. Rezistencija buvo prasidėjusi spontaniškai 1941 m. birželio 22-24 dienomis, pažymėtinomis šimtais tūkstančių lietuvių deportacijomis į Sibirą. Paskui prieš vokiečių okupaciją buvo kovojama tomis pačiomis ginkluotomis pajėgomis, bet deportacija jau eina nacių koncentracijų stovyklų kryptim. Rezistencija spausdino daugelį pogrindžio laikraščių, parūpino ginklus ir buvo pasiruošusi, pirma proga, jais pasinaudoti.

1944 m. sovietų armijai sugrįžus, buvo didelis patalvų vyčių bėgimas į miškus, kur susidarė tikra kariuomenė 1945 m. įver-

tinama 40,000 karių. Karo pabaigoje, gyventojai buvo įsitikinę, kad Vakarų galybės privers URSS grįžti į savo rubežius, kad žūtutinė rezistencija turės tik pagreitinti jų atsitraukimą. Tai buvo dažnai didelės karinės operacijos, kurios išlaisvino davė išstisus rajonus ir miestus. Dar 1947 m. 800 lietuvių rezistentų būriui buvo pavykdavo atsigrąžinti nuo dviejų sovietų divizių. Bet su laiku, greito išsilaisvinimo viltys blėso. Reikėjo išsaugoti žmonių gyvybes. Aprūpinimas maistu iš ūkininkų pasunkėjo dėl kolektyvizacijos ir steigimo kolchozų, kuriuos rusai stropiai saugojo. Kad nugalėtų vidaus pasipriešinimo jėgas, sovietų vyriausybė savo okupacines karines pajėgas krašte ir savo policiją turėjo sustiprinti specialia vadinama "Istrebiteliais", kurie buvo specialiai apmokyti kovai su partizanais. Ginkluota rezistencija užsitęsė iki 1952 metų. Jos epopėja ir didvyriai priklauso legendarinei lietuvių tautos istorijai.

Filmas sukurtas užsieniui ir jo autorius žino, kad Baltų Kraštų klausimas vakaruose turi būti pristatomas su išimtinomis atsargomis. Taipogi jis niuansuoja tam tikrus vidaus propagandos klasiškus metodus, bet neišvengdamas sunkoko maskviško išdėstymo būdo "narration un peu lourde façon moscovite" (Le Nouvel Observateur, 27-mars 1968.). Partizanai, kurių daugelis lietuvių kariuomenės uniformoje, skęsta alkoholy, ištvirtinime, banditizme. "Tvarkos

gynėjai" suprask sovietų režimo, yra sąžiningi ūkininkai. Spec. kariuomenės "Istrebitelių" būrys, skubiai atvežtas sunkvežimiu, metodiškai atlieka savo uždavinį. Filme nėra "išlaisvintojos" - raudonosios armijos parado, nei prakalbomis galvanzuotų minių, nei didelio spektakliško komunizmo triumfo nugalėjus "buržuazini" kraštą. Nuo Budapesto tokie primityviai stebukliški scenovaizdžiai nebavartojami. Komplotėlė su smūkelio prikalta prie medžio, kapinių mediniai kryžiai artimi lietuviškam peizažui, taipogi kryžius sulopėta įspaustas ant šviežiai supilto paskutinio sovietų pirmininko kapo drumsčia žiūrovo dvasią.

Pagrindinis dalykas, kurio nereikia užmiršti yra, kad tuo laiku, kai vyksta veiksmas, Lietuva buvo kariškai Sovietų okupuota. Žiūrovas krašto, kuris buvo svetimų okupuotas ir kuris turėjo Vercors, negali būti apgautas.

Filmas buvo rodomas ne tikai Paryžiuje, bet ir Vakarų Vokietijoje, USA, Kanadoje, Australijoje, Naujoje Zelandijoje. Visur sukėlė smarkių protestų ir pasipiktinimų.

Elta prancūzų kalba Nr. 2. P.S. Paryžių, kovo m. filmas buvo rodytas originalioje lietuviškoje versijoje.

Vercors aukštuma Alpe, kur prancūzų 3,000 partizanų du mėnesius kovėsi su esesininkais, kol tapo išžudyti.

TREJOS DEVMERIOS

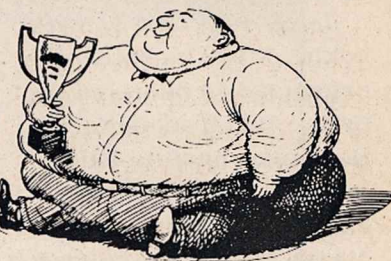
VEDA DR. GUMBAS

Laikas pačiam pradėti

-- Teveli, man verkiant reikia pinigų, -- prašo sūnus savo biznierių tėvą.
-- Neturiu tiek, kiek tau reikia.
-- Pasiskolink kur nors ir duok.
-- Juk tu pilnametis, ir jau laikas pačiam išmokyti skolin-tis.

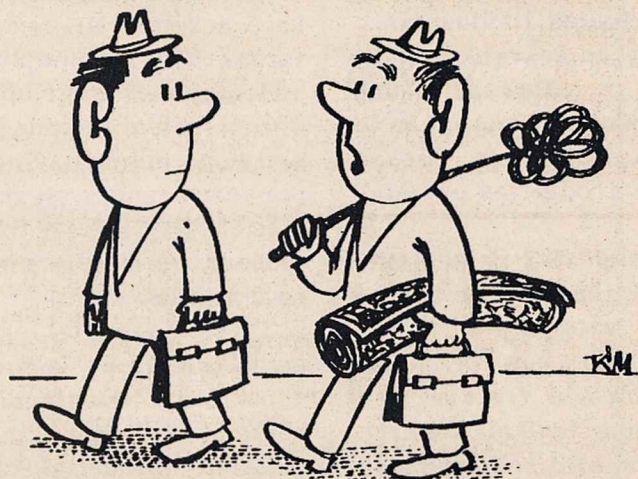
Priežastis

Susitinka du Amerikos gangsteriai.
-- Ka tu veiksi sekmadienį?
-- Eisiu į kalėjimą.
-- Ka? Ar vėl įklampai?
-- Ne. Noriu šventės praleisti šeimos ratelyje.

Katinas kaltas

-- Vaikeli, -- bara tėvas, -- ne tempk katino už uodegos.
-- Aš netenpiu. Aš tik paimau jį už uodegos, o jis pats tempia.

— Namuose turiu tiek darbo, kad dalį jo pasiimu į įstaigą

Kompozitorius B. Budriūnas, dirigentas Taut. Sokių šventėje

VINCAS MYKOLAITIS SUKILĖLIAI PUTINAS

IX

Vieną priešpiečių Bagynų dvarą ant sukaitusio arklio išuoliavo kažkoks bernas ir tuojau puolė į rūmus, kimstančius iš susijaudinimo balsu šaukdamas, kad jį vestų pas paną Jadvygą — jis turįs pranešti svarbią žinią. Pasirodžius Jadvygai, jis painiodamas iš emė pasakoti, kad ši rytą į Klevus atsidangino kažkokie žandarai, krečia rūmus, ponų neišleidžia, o ponaitį laiko atskirai, pristatę prie jo sargybinių. Viktoras vos suspėjęs šuktelėti, kad praneštų apie tai į Bagynus.

Jadvyga, išgirdęs šią baisią žinią, vos neapalpo iš susijaudinimo. Susigriežęs tučtuojau liepė paduoti lengvąjį fajetonėlį su pora geriausių arklių, sėdė ir išbildejo į Klevus. Įvažiavusi į kiemą, ji pamatė prie rūmų didelę dengtą karietą, kokiomis paprastai važinėja valdžios žmonės, kelis pabalnotus kariškus arklius ir keletą sargybinių, besisukinėjančių po kiemą. Vienas su šautuvu stovėjo prie durų.

Iš pradžių jos nenorėjo leisti į vidų. Tačiau sutelkusi visą savo pasiryžimą, išdidžiai pakėlusį galvą, ji nepaisydama sargybinių protestų, įėjo pro duris. Ją pasitiko Steponas — išblýškęs, nusiminęs.

— Kas čia pas jus, Steponai? — klausė, apsimedama rami.

— Blogos žinios, panele. Jau baigia krėsti ponaitio kambarį ir daiktus. Prie jo nieko neprileidžia. Turbut, išves.

— Kur tėvai?

— Čia pat, valgomajame.

Jis atidarė duris. Prie stalo sėdėjo seniai Survilai, mažas maištui prijauciančių žmonių. Generalgubernatoriaus pulkininkas Skvorcovas, rotmistras, ispravnikas ir dar kažkoks ponėkas civiliais drabužiais.

Pamačiusi Jadvygą, Survilienė puole jai į glėbį raudodama. Pulkininkas susiraukė, bet, pamatęs jauką gražią moterį, pakilo, kaukstelėjo užkulniais ir giliai nusilenkė, galantiškai spausdamas ranką prie širdies. Išgirdęs, kad netikėta viešnia yra pono Skrodskio duktė, Skvorcovas, prisiminęs anų metų atsitikimus, užsibaigusius vaisėmis dvare, pasidare itin meilus. Ir dabar ant stalo stovėjo gėrimų butelaitis — Survilai suspausta širdimi vaišino nekviestuosius svečius popiečio kava, vildamiesi, bene palenks juos būti nuolaidesniais Viktorui.

Jadvyga greitai suprato padėtį. Ji sėdė šalia pulkininko, papildė jo stiklėlį, paskatino išgerti ir pati prisilietė lūpomis prie savojo.

Kai pulkininko palankumas jai pasirodė užtikrintas, Jadvyga ryžosi drąsiam žingsniui. Reikšmingai pažvelgusi į Survilą, ji nerūpestingai tarė:

— O aš atvažiavau atlankyti savo sužadėtinio.

Ponia Survilienė, sulaukdamas ašaras, paaiškino: — Pana Jadvyga ir Viktoras pereitą rudenį susižiedavo. Reikalai vertė nukelti jungtuves ligi pavasario.

Skvorcovas išgėrė savo stiklėlį ir su užuojauta gužtelėjo pečiais:

— Labai apgailestauju, panele. Jungtuves reiks kuriam laikui atidėti. Vėl tie reikalai jums trukdo, — pašaipiskai pridėjo.

— Niekas nesupranta, — tartum nustebo Jadvyga. — Čia Viktoro motiną neišlaikė. Kukčiodama, pro ašaras vos begalėjo ištarti:

— Ak, Jadze! Negerai mūsų Viktorui... Štai šitie ponai atvyko jo suimti... išvežti...

Jadvyga aštriai pažvelgė į Skvorcovą:

— Suimti?.. Už ką gi?

Skvorcovas oriai paklostė savo barzdą ir, pasikreipęs į Jadvygą, emė jai aiškinti:

— Ponas Viktoras Survila suimamas ir išvežamas į Vilnių generalgubernatoriaus įsakymu. Ponai Survilai šita įsakymą skaitė. Mums taip pat pavesta patikrinti pono Survilos kai kuriuos daiktus — popierius, knygas, korespondenciją. O, tai grynas formalumas! Niekas labai kompromituojančio mes neradome, nors kai ką turėsime pristatyti pono generalgubernatoriaus kanceliarijai, — kaip įrodymą, kad mums pavestą uždavinį atlikome.

— Ir kas gi gresia mano sužadėtinui? — sunkiai valdydamasi, klausė Jadvyga.

— Aš manau, kad nieko blogo. Preventyvinė priemonė paties pono Survilos labui. Neabejoju, kad jus visus, ponai, jau pasiekė žinios apie sukilimą Lenkijoje. Mes turime žinių, kad ir šiame krašte yra neramumų. Jūs turite būti prijauciančių žmonių. Generalgubernatoriaus kanceliarija turi žinių, kad, deja, toks yra ir ponas Viktoras Survila. Tai štai ponas generalgubernatorius, didžiai vertindamas pono Survilos asmenį ir jo gabumus, mano, kad būsiu geriau jį izoliuoti šiuo pavoju momentu nuo pašalinių įtakų ir apsaugoti jos galvoj. Ji pašoko kaip įgelta.

— Kas išdavė? Aleksandras, brolis, štai kas išdavė!

Jis baigė pasitenkinęs savo kalbą, paėmė vyno žemai puolęs stiklėlį ir kreipėsi į Jadvygą.

— Į jūsų sužadėtinio sveikatą, panele! Už jūsų būsimą laimę!

Šitas begėdiškas tostas taip sukrėtė Jadvygą, kad ji vos susivaldė neišmušus stiklo iš žandaro rankos. Tačiau, nugalėjusi savo pasipiktinimą, tarė:

— Tad jūs man leisite pasimatyti su savo sužadėtinio ir su juo atsiveikinti?

Susirūpinimas ir svyravimas atsispindėjo Skvorcovo veide. Jo žvilgtis, primerkto akys įtariamai žvilgčiojo čia į ispravniką, čia į ponėką civiliais. Jis regimai jų privengė. Tačiau anieku laikėsi abejingai.

— Matote, panele, — po trumpos tylos prabilo žandaras. — Nuo to momento, kai paskelbiamas ordėris ką sulaukyti, sulaukomasis turi būti izoliuotas nuo pašalinių žmonių.

— Betgi aš nesu pašalinis žmogus, — protestavo Jadvyga. — Aš jo sužadėtinė.

— Kaip manote, ponai, ar galime padaryti išimties sužadėtinę? — kreipėsi Skvorcovas į anuodu. Tie priitariamai linktelėjo galvomis.

— Ir aš taip manau. Prašau, panele. Laiko turim nedaug. Aš pats jus palydėsiu.

Jadvyga, žandarų pulkininko lydimas, ėjo į Viktoro kambarį. Prie durų stovėjo sargybinis. Atidaręs duris, Skvorcovas pasitraukė.

Viktoras sėdėjo krėslė, nugara į duris ir susimąstęs žiūrėjo pro langą į tolį. Kai Jadvyga įėjo į kambarį, jis nė neatsisuko. Tik pajutęs ant savo peties jos ranką, pakėlė akis. Ji susmuko ant grindų prie jo kojų. Jis pašoko, sugriebė jos rankas, sodino į krėslą, atsiklaupė šalia ir, priglaudęs skruostą prie jos peties, kuždėjo:

— Jadvyga!.. Brangioji!.. Tai štai kaip mudviem tenka susitikti...

O ji glostė jo plaukus, pro ašaras vos galėdama žodį ištarti:

— Viktorai, Viktorai... Kas galėjo manyti, kad priešas išraus tave iš kovotojų eilių pirmiau, negu tos eilės išeis iš kovos lauką.

— Kas man daryti? Kaip ištrūkti iš priešo nagų? — Neįmanoma. Reiktų ginkluotų žmonių. Jų nėra.

Viktoras užlažė rankas:

— Pavėlavome. Ak, kaip mes pavėlavome!.. Kas mane įskundė? Kas išdavė?

Staiga baisi mintis kaip žaibas blykstelėjo Jadvygos galvoj. Ji pašoko kaip įgelta.

— Kas išdavė? Aleksandras, brolis, štai kas išdavė!

— Jadvyga! Ką tu? — pasibaisėdamas sušuko Viktoras. — Tai nesąmonė! Aleksandras nebus taip įdėklus!

— Ak, tu jo nepažįsti, Viktorai. Nė aš nemaniau, kad jis per kelerius metus bus taip pasikeitęs. Ką padaro iš žmogaus žema tarnyba!

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO MANOGRAFIJA

Kaip spaudoje buvo skelbta, Lietuvių Profesorių Draugija Amerikoje sumanė išleisti Lietuvos universiteto Kaune sukakusių leidinių. Tame stambiame leidinyje (virš 500 psl.) bus universiteto kurimosi ir veiklos istorija, fakultetų veiklos apžvalgos, senesniųjų profesorų ir žymesniųjų studentų atsiminimai, studentų organizacijų veiklos aprašymai ir įvairių universiteto įstaigų aprašymai, o taipogi bibliografija universiteto personalo darbų.

Monografijos medžiagos paruošimo darbai smarkiai pasitumėję. Š. m. gegužės 5 d. J. E. vys-

kupo V. Brizgio bute įvyko redakcinės komisijos posėdis, kuriame be šeimininko dalyvavo šie profesoriai: S. Dirmantas, P. Čepėnas, P. Jonikas, J. Meškauskas, M. Mackevičius, kun. J. Pauperas, J. Rugis ir kun. P. Dilys. Iš vyr. redaktoriaus P. Čepėno ir įvairių fakultetų apžvalgų redaktorių prašymų, paaiškėjo monografijos redagavimo pažanga. Pagrindinis str. - Lietuvos Universiteto istorija - jau baigiamas dr. A. Rukšos rašyti. Kai kurių fakultetų apžvalgos jau parašytos ar bus parašytos iki 1-mo rugpjūčio mėn. Kitų fakultetų jau gauti eilės katedrų aprašymai. Be to turime atsiminimus prof. V. Tumienės ir prof. K. Regelio bei prof. I. Končiaus. Įdo-

mių atsiminimų atsiuntė ir keli buvę studentai. Atsiminimų laukiame ir daugiau; jie pagyvins mokslinį veikalą ir padarys jį įdomesniu skaitytojams.

Monografijos ruošimo darbą be Redakcinės Komisijos narių, įsijungė buvę Universiteto profesoriai: dr. K. Krivickas, dr. A. Plateris, dr. Z. Ivinskis, dr. J. Grinius ir dr. J. Girmis. Kaikurių pasižadėjusių bendradarbiauti dar laukiama raštų.

Norintieji padėti šiame svarbiame darbe savo atsiminimais, aprašymais arba nuotraukomis, prašomi kreiptis į vyr. redaktorių prof. P. Čepėną adresu: 6015 So. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629. USA.

GYVIEJI PAMINKLAI

Šiais metais sueina lygiai 50 metų nuo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo akto-1918 m. vasario 16, kuri data ir skaitoma Lietuvos nepriklausomybės atstatymu, atskleidžiamas šimtmetinės vergijos pančių. Taigi-Jubiliejiniai metai!

Visomis progomis minime mūsų tautos per 21 metus trukusį laisvą ir gražų gyvenimą. Nors tai buvo neperilgas laikotarpis, bet galime drąsiai didžiulius tautos dvasinius ir medžiaginius gėrybių pažangą, užtikrinančią perspektyvas į dar gražesnę ateitį.

Tačiau tas, tikros šalies laisvės įgyvendinimas, neapsiribojo vien tik Vasario 16 Nepriklausomybės kato paskelbimu. Reikėjo panaudoti fizinę jėgą jį faktinai įteisinti!

Išbadėjusios maskoliškos raudonųjų gaujos vėl tada pradėjo plūsti į mūsų šalį, ir, ginklo pagalba, bandė užslopinti bręstančią tautos laisvę, kad vėl primestų sovietinės Maskvos vergiją. Taigi, prieš ginkluotą jėgą iš rytų, reikėjo griebtis irgi ginklo, kurio kalba jam tik suprantama!

Tautos vadų - tuolaikinių vyriausybės - šaukimas "vyrų prie ginklų" rado atgarsį visoje Lietuvoje. Kai tėvynė atsidūrė rimtam pavojui, Kūrėjai - savanoriai, mobilizuoti karijai, užpildė ka-

riuomenės eiles, šauliai ir partizanai, - pastojų užplūstančiam okupantui kelią. Nors neskaitlingi gynėjai, sunkiose laiko ir aplinkybių sąlygose, palyginamai menkai ginkluoti, bet savo drąsa ir stipria tėvynės meilės dvasia per gana trumpą laiką išvalė mūsų žemę nuo vėl grėsiančios rusų vergijos. Išista eilė jų paguldė savo galvas įvairiuose kovų laukuose, kiti vėl dėl sužeidimų, neteko sveikatos, tapo laisvės kovų invalidais. Jų kraujo aukos užtikrino Vasario 16 akto paskelbtą Lietuvai nepriklausomybę.

Pasaulinių kriminalistų - Stalino ir Hitlerio konspiracijos ir vėliau 1939-45 m. karo dėka, o ir vakariečių vaikiško žioplumo, Lietuva pateko raudonosios Maskvos vergijon. To pasėkoje išista eilė mūsų žmo. ūsu skausmu širdyse apleido savo tėvų žemę - emigravo į užsienį, į laisvus kraštus, pasirinko laisvę vieton vergijos, ir, gal būt, vieton šalto kapo Sibiro tundrose. Tame skaičiuje ir daugelis karių, kūrėjų - savanorių ir laisvės kovų invalidų, kuriems daugiausia grėsė pavojus.

Jei svetinguose kraštuose naujiems imigrantams pavyko per tam tikrą laiką ir neblogai įsikurti gerų ekonominių konjunktūrų dėka, tai sunkiose sąlygose pasijuto čia atsidūrę Lietuvos Laisvės kovų invalidai. Jų sveikatos sustojimo laipsnis kildė prisitaikyti prie naujų sąlygų, gauti atitinkamą darbą. Lietuvoje jie buvo apūpinti pensijomis pagal nustotą sveikatos laipsnį. (Lietuvos Laisvės kovų invalidais buvo pripa-

TIK PER ANGLIJĄ ...

Pigiau, greičiau ir geriau galima pasiųsti dovanų siuntinius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar jau pats laikas pagavoti kokią dovanų siuntinį sudaryti ir pasiųsti savo giminėms.

Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius:

VASARINIS 1968 - 1.

Storo, gėloto nepermatomo nailono medžiaga dėl 4 suknelių, 3/4 jardo vilnonės angliskos medžiagos vyriškam kostiumui, 3/4 jardo vilnonės angliskos medžiagos moteriškam kostiumui, 1 terelino bliuskute, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 poros vyriški arba moteriški geriausios rūšies kojinių --- \$75.00.

VASARINIS 1968 - 2.

Pavasariniam arba vasariniam paltui vilnonė medžiaga, 3/4 jardo vilnonės angliskos kostiuminės medžiagos, gėlota nepermatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 1 svaras šokoladinių saldinių, 1 vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpalis --- \$75.00.

Taip pat į bent kuri siuntinį galima dėti žemiau išvardintus dalykus, kurie yra visuomet naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė labai gera skarelė \$4.00, nailoninis italiskas lietpalis \$10.00, vyriški arba moteriški vilnoniai megstulai \$12.00, nailoniniai marškiniai \$7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės labai geros kojines \$2.00.

BALTIC STORES LTD., (Z. JURAS)

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2. ENGLAND.
TELEF. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pasirenka iš kainoraščio arba užsisako kas jam patinka. Taip pat, persiunčiame ir Jūsų pačių supirktus siuntinius. Mūsų saskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siūdiniai šeimai.

Atstovai: A. Kusinskis, 167 College St., Apt. 2, Sudbury, Ontario.
L. Radzevičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ont.

SIUNTINIAI LIETUVON KAUFMAN'S WOOLLENS & TEXTILES

WHOLESALE & RETAIL

4115 ST. LAWRENCE BLVD. MONTREAL, QUE.

TEL. VI-2-5319.

IŠ ČIA PASIŪSITE SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS PILNAI GARANTUOTOMIS

URMO KAINOMIS 30% 40% ŽEMIAU RINKOS KAINOS

- TURIME GERIAUSIOS ANGLISKOS VILNONĖS MEDŽIAGOS VYRIŠKIEMS IR MOTERIŠKIEMS KOSTIUMAMS, PALTAMS, SUKNELEMS IR ŠILKINĖS - Brocade & Dainty MEDŽIAGOS.
- DIDŽIAUSI PASIRINKIMĄ KAŠMIRO, NAILONINTŲ IR ŠILKINIŲ SKARELIŲ, SVEDERIŲ IR VISA KITA ŠEIMOS REIKALAMS.
- TAI PAT PRIIMAME UŽSAKYMUS VYRIŠKIEMS KOSTIUMAMS - Made to measure - IŠ GERIAUSIŲ ANGLISKŲ MEDŽIAGŲ. KAINA \$54.00 ir extra kelnės \$13.50.

SAVININKAS CH. KAUFMANAS, buvęs audinių fabriko "Litex" vedėjas Kaune. Laisvai kalba lietuviškai.

A.B.C.
SIUNTINIŲ
AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.
Montreal 18, P.Q.
Tel. V14-9098

- ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgaliota priimti siuntinius ir legaliai išrinkti maito mokesčių.
- ABC aptarnauja LIETUVIUS klientus Montrealyje, kurių turi pilną pasitenkinimą per praėjusius 13-ka metų.
- ABC turi didelį pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, kurių yra aukščiausia kokybė -- žemiausia kaina!!!
- ABC dabar turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams:

UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA)

100 sv. cukraus \$15.50 Šitos kainos įskaitant: produktus,
100 sv. miltų \$21.50 muitą, persiuntimo mokesčių ir t.t.
100 sv. ryžių \$25.00 Jūs nemokėsite nė vieno centa
20 sv. taukų \$12.70 daugiau!

Užsakykite į ABC dabar ir padarykite užsakymus, tai išvengsite skubėjimo.

ABC patarnavimas -- 100% pasitenkinimas!

79 ir 81 St. Zotique St. E.,
Montreal, tel. CR7 0051.

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.

Savininkai:
A. Keršys, P. Petulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

Universal Cleaners & Tailors

- Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius.
- Siuvu naujus pagal užsakymus vyriškus paltus, kostiumus ir kelnės.
- Aukštos kokybės medžiagos.

239 FORTH AVENUE B. KIRSTUKAS
(at Wellington St.)

Tel. 769-2941

Naujų: 366-7818
Naudotų: 366-5691

LaSalle Automobile Inc.

PRES. M. L. DAIGNEAULT, 7635 BOUL. LASALLE, LA SALLE

PARDUODAMA

Jau išėjo iš spaudos Jono Šiaurietio idomi knyga,

"APOCALIPSE"

20 - jo amžiaus raida. Nuostabių įvykių. Romos katalikų bažnyčios reformos apocalipsės šviesoje. Perskaitykite ir apsvastykite. Reikalinga pas visus lietuviškų knygų platintojus arba pas leidėją šiuo adresu:

Jonas Burčikas
2272 Laval, Ville Jacques Cartier, P.Q.
Canada.

HIGHLAND AUTO BODY

Calex Gas Bar

DIRBTUVĖ - GARAŽAS

- Atliekami visų rūšių išorės darbai ir dažymas
- Mechaniniai darbai
- Gazolinas alyva ir kiti patarnavimai

611b Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281
Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavyš 365-3252

JOE'S BUTCHER & GROCERY LAURINAITIS JUOZAS

ALUS, MINKŠTI GERIMAI IR VISOKI MAISTO PRODUKTAI.
PRITYRĘS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ LIETUVIŠKAM SKONIUI DEŠRŲ GAMINTOJAS.

PRISTATYMAS GREITAS IR SAŽINGAS Į NAMUS, SALES VISOSE MIESTO DALYSE.

1918 Frontenac Street, Montreal, TEL. 524-0209
/Prie požeminio "METRO" stoties./

Johan Tiedman Reg'd DIRBU VISŲ RŪŠIŲ BALDUS PAGAL UŽSAKYMUS

1092 Clark Street /prie Dorchester/, Montreal, P.Q.
TEL: 861-3032,
vaikare - 254-6898. /Kalbame lietuviškai/.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVES KABITAI.
IR KITI ĮVAIRIOS MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)

Tel.: garažo 368-0500
namų 368-4203

Tel. 525-8971

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOS
SUKAKTUVES MAZAMECIAMS
IVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P.Q. T. Laurinaitis

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117-6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI - LAMY, INC.

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd. Ville Lasale.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

Br. Tvarkūnas (4316 N. Franklin St. Philadelphia, PA. 19140, U.S.A.). Draugija rūpinasi jų tiesioginiais reikalais medicinos ir materialiuoju šelpimu. Lėšos labai ribotos, o jų amžiui einant į galą, materialinė parama daugiau reikalinga (Žiūrėk "Dirva" gegužės m. 6 d. 1968 m.). Laisvės kovų invalidų skaičius greitai mažėja. Turimomis žiniomis Lietuvoje yra likę vos trys. Emigracijoje kiek daugiau. Jie yra mūsų tikri Nepriklausomybės kovų gyvieji paminklai. Ypač šiais Jubiliejiniais metais reikia juos dažnai prisiminti, atitinkamai paminėti, pagerbti... Jų pasišventimas dėl Lietuvos laisvės yra nemirtingas pavyzdys patriotizmo, tėvynės meilės mūsų jaunai priaugnčiai kartai.

Be tiesioginės materialinės paramos jiems reikalinga moralinė ir dvasinė parama-lietuvių emigracinė spauda. Būtų malonu jiems ir gražus gestas, jei su šiais jubiliejiniais metais jiems būtų pradėta siuntinėti periodinė spauda nemokamai ("Laisvoji Lietuva" jau seniai tai vykdo J.V.). Kaip teko patirti "Nepriklausomos Lietuvos" valdyba jau yra padariusi tuo reikalu teigiamą nutarimą. Sveikintina!

J. Viliušis - Vyčio kryžiaus kavalierius.
• International Nickel Co. of Canada Ltd. su Indonezijos vyriausybe pasirašė sutartį vienoje Indonezijos saloje pastatyti nikelio fabriką už 150 mil. dol.
New Brunswick maisto dirbtuvės Florencvilleje Kanados Raudonajam Kryžiui paaugojo 100,000 svarų specialiai paruošto maisto badaujantiems Nigeroje ir apmoka 8,000 dol. transporto išlaidų.
• Quebeco premjeras Daniel Johnson, gavęs širdies smūgį, būsiąs pervežtas gydyti į Montrelio Kardiologijos ligoninę.

TORONTO

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJE TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME

5% už depozitus
5 1/2% už šerius

KAPITALAS virš trijų

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydys, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdiena nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienis. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

SVEIKATOS KLINIKA—Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydymai judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

ILGIAU LAUKSITE, ILGIAU KENTĖSITĖ. TIE, KURIE TIKRAI NORITE PALENGVEJIMO, TUČTUOJAU — MINUTĖMS GERIAU JAUSTIS.

Imkite DIANA DROPS — lašus ir tuomet palengvinsite stiprų kosėjimą slogoje, krūtinės persalime, šalčio kretime, karšligėje, skausmus sąnariuose bei visame kūne, gerklės skausmus, užkimimą, bauriam čiaudėjimui, nosies negalavime, asmoje, bronchite. Dėl palengvėjimo ir laisvesnio kvėpavimo, Niekas neveikia taip — kaip DIANA DROPS — tikrai greitai veikiantis pasekmės. Kainuoja \$2.00 butelis mūsų vaistinėje.

ROXODIUM mediciniškas skystis įtrinant greitai pagerėjimui artrito, reumatizmo, mūšulių skausmų, nugaros skausmų, išsijos — šlaunies skausmų, uždegimo — skausmų pečiuose, rankose, alkūnėse, riešuose, skausmingiems nelankstiesiems pirštų sąnariams, skausmų kojų riešuose, keliuose, krūtinės persilaldyme, neuralgijos — galvos skausmų, aplinkinių ausų skausmo, veido ar sprando skaudėjimo, nuo suželdimo, nudrėskimo, išnėrimo ir patesimo mazguotu venų blauzdos galvos ir odos niežėjimo, pūliavimo, spuogų veide arba visame kūne. Pasekmės greitos — minutėmis. ROXODIUM nedegina ir neerzina odos. Laikykite atokiau nuo akių.

Kainuoja \$2.00 butelis mūsų vaistinėje.
LUSCOE PRODUCTS LIMITED
559 Bathurst Street, Toronto 4, Canada.

ĮVAIRIŲ SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 Roncesvalles Ave. Toronto 3, Ont.

vasaros atostogoms bus uždaryta nuo

liepos 18 iki rugpjūčio 5 d. ištisai.

Reportažas iš Toronto

PASIKALBĖJIMAS METRO TRAUKINYJE

POKALBIS...

Smulkaus sudėjimo, bet apvalių linijų, kaip gerai mielėm atmintiną tesla, moteris skundžiasi skubantiu laiku ir visuomenine veikla. Ji visur taip dalyvaujanti, taip einanti, kad tiesiog nebesusipėjanti. Todėl nesą nuostabu, kad kartais tenka praleisti choro repeticijas, o kai kada paveltinti ir moterų draugijos susirinkimą. Prieto dar įvairūs išėjimai, baliai, vestuvės ir paskutiniu laiku užgriuvę mergvakarių šoveriai. Žmogus tiesiog turįs persiplėsti visur bebėginčdamas, norėdamas visur suspėti.

Antroji, kiek vyresnė, bet gan geroje formoje išsilaukusi bendrakeleivė pasigauna už žodžio šover ir gėrisi lietuvišku solidarumu. Anot jos esą labai gražu, kad mes taip vieningai ateiname padėti ištekančiom mergaitėm. O kaip esą naudinga tokiu metuone vien tik gražiais žodžiais, bet ir materiali pagalba išleisti į nau-

NOTARAS

ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
Bendradarbis V.S. Mastis, L.L.D.

Namų, farmų ar bet kurio verslo pirkimo — pardavimo dokumentų sudarymas, mirtgiciū, sutartys, testamentai ir visi kiti teisiniai reikalai.
408 RONCESVALLĖS AVE.,

TORONTO
Margio vaistinės II aukštas.
Tel: Istaigos LE 7-1708,
Namų CR 9-6166.

ją gyvenimą išeinančią sesę lietuvaite. Jai esą ypač įdomus tokių mergvakarių populiarumas. Jin susirenka šimtai moterų, o balius, dažnu atveju, gaunasi toks ištaikingas, beveik kaip pačios vestuvės. Platesne pažinčių forma, susižinant vienai nuo kitos, daugeliui moterų nesant tiesiogiai net pažįstamom su jaunąja. Nežiūrint to, dažniausiai ne viena kviečiamoji neatsisako dalyvauti ir prisidėti prie rengiamo išleistuvių vakaro.

Apvalioji moteris palia pagelba išleisti į nau-

PIRMIAUSIA SUSITAIKINK SU BROLIU...

Pranys Alsenas

Šiandien-sekmadienis. Ką tik grįžau iš bažnyčios. Prieš pamokslą skaitytoj šv. Evangelijoje girdėjau šitokį patarimą: "Jei atnešei savo auką Dievui ir žinai, kad esi susipykęs su broliu, geriau padėk auką prie altoriaus ir pirmiausia eik susitaisyti su savo broliu. Tik po to atiduok auką Dievui, nes tik tada ji bus prasminga".

Ten pat (bažnyčioje) pagalvojau: "Ach, kaip tikėtų šitoks Evangelijos patarimas ir mums lietuviams, gyvenantiems šievijoj, kurie iš tikrųjų, pagal tautybę ir prigimtį esame kaip tikri broliai. Ot tarp mūsų vienybė, sutarimas ir susitaikymas, ypač šiuo, (mūsų kraštui, mūsų tautai ir mums), taip kritišku metu, yra begaliniai reikalingi.

Grįžęs iš bažnyčios, ryžtuosi sėsti prie rašomos mašinėlės, rašyti šiuos žodžius ir klausti savęs ir kitų tautiečių šievijoj: "Ar esame susitaikę su savo broliais?"

Deja, atsakymas, manyčiau, toli gražu nebus teigiamas. Daugelis nesame susitaikę. Daugelis pykstamės, pešamės tarpusavyje, intriguojame vieni prieš kitus, pavydim dirbantiesiems ir darbe pasisekimą turintiems, nors patys, deja, nenorime nei dirbti, nei pasisekimo bei naudos iš darbo ir kūrybinio polėkio turėti...

Dėl tos, ne dėl kitos, priežasties kai kur mūsų lietuviški namai (lietuviškos kultūros židiniai svetur) nepastatyti, B-nės ir kitų org-jų valdybos naktinkami žmonės neišrinkti, (todėl ir darbas org-jų veikla trūkdoma, stabdoma) visuomeniniai ir kultūriniai darbai dažniais atvejais merdi, žodžiu sakant, tos srities mašina

esąs ištikrųjų gražus mūsų šievijoj išgyvenęs paprotys. Bet ji, tuo pačiu apgailestaujanti, kad tas paprotys ne visuomet puoselėjamas. Mūsų moterys nesandios visuomet tokios solidarios, ne visuomet jos skuba pasirodyti savuoju dosnumu. Jeigu išteka žinomesnė mergaitė, daugiau pasiturtinčių tėvų duklė, tuomet viskas tvarkoje. Tokiu atveju viešnių tiek suplaukia, dovanų tiek sunėša, kad nors vežimu vežk. Kaip sakoma toje patarlėje, kad bagotam ir pats velnias pro tvorą kiša. Bet jeigu mergaitė mažiau populiari ir dar teka ne už sovojo, toks "šoveris" praeina negirdomis, arba jo visai nebūna. Šiuo metu kaip tik buvęs vienas panašus atvejis. Tuo būdingumu, kad mergaitė gyvenanti pas ne taip jau pasiturtinčią senelę ir, jai ištekan, bent kokia materiali pagelba reikalinga. Bet apie bent kokį mergvakarį, apie priešvestuvinių apdovanojimą smulkiajai poniai nesą tekę nieko girdėti. Dar kas esą įdomu, kad jaunosios motina, kol čia gyvena, buvo viena iš populiariausių, viena iš patraukliausių kolonijos moterų. O savo laiką, kaip dainininkė, solo viešai pasirodydavon scenoje.

S. Pranckūnas.

nevažiuoja reikiamu greičiu, bet stovi vietoj arba — juda į priekį tik vėžlio sparta — labai pamažu. Panašioj padėty ilgą laiką buvo ir mūsų politinės veiklos veiksniai — Vliko, diplomatinio pasiuntinių ir, galiausiai, — Alto bei B-nės, (nors pastaroji nėra politinė org-jā), "vežimas". Ačiū Dievui, šiuo kartu tas vežimas išjudėjęs iš stagnacijos taško ir juda į priekį. Veiksmų susitarimas pasiektas ir veikiamai bendrai, nors, ne be to, kad nebūtų ir nūdien tokių žmonių, (svarbiausia — sav-tautiečių), kurie nekašiotų pagalių politikinių veiksmų vežimo ratus.

Bet, ar nereikėtų ir, ar ne laikas būtų liautis tai darius? Atsakymas tegalėtų būti: laikas (ir labai pribrendęs laikas!) būtų tai daryti ir padaryti, nes kitaip — mes ne ką kitą darome, tik kertame šaką, ant kurios patys sėdime. Mūsų priešai to ir telaukia: kad toji šaka, (mūsų kertama), nūlūtų ir ne tik mūsų šakiai broliai, bet ir mes patys pakliūtume į jų nagus.

Ko gi, pagaliau, tarpusavy pykstamės, kodėl ne visais atvejais, nevisada ir nevisur surandama vienybė, bendra kalba, sklandus veikimas etc?

Ogi, bent dažniausiai! , dėl labai paprastos žmonių silpnybės, kuri (jei nevaldoma), išauga į begalo didelę blogybę, pavydą. Žiūrėk, vienas stebi, sakysime, kad B-nės pirmininkas "per daug populiarėja". Jis mato asmeniška, girdi per radiją (lietuviškos valandos metu), skaito laikraščiuose, jog: Pirmininkas buvo šen, buvo ten; susitiko su šiuo, susitiko su anuo: kalbą pasakė vienur, pasakė kitur ir t. t.

-Aha! — pagalvoja besiklausęs ir beskaitęs, — jis jau per daug "mandras", per daug prasikiša į priekį. Reikia duot jam per galvą".

Ir taip, nei iš šio, nei iš to, pradeda intriguoti, kiršinti, skleisti kitų žmonių tarpe vienokias ar kitokias apkalbas, insinuijas prieš energingai veikiantį asmenį, kad jį suniekinus, jam pakenkus ir pan. Nors tuo tarpu pats intrigantas, anaipol, tų pareigų nenorėtų pats prisiimti (jeigu ir sugebėtų jas atlikti), nes tam reikia skirti daug darbo, laiko, pasišventimo ir net pinigų (dažnai mokamų iš savo kišenės ir niekieno negrąžinamų).

Tas pats yra ir su kitais veikėjais — kaip visuomenė, taip ir kultūrinė ir politinė sritis.

Žiūrėk, ir tas žmogus jau per daug uoliai darbuojasi, sakysime, kad ir kultūrinuose baruose:

Geriau pailsėsit per savo atostogas

lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės CAPE COD viloje

AUDRONĖ

Vila AUDRONĖ yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams. Erdvus kambariai, rami ir jauki aplinkuma. Visai arti šilto srovės atviro jūros paplūdimys (vos 7 min. pėsčiom) Geras lietuviškas maistas.

Atidroma vasaraijimui nuo birželio 22 d. iki rugsėjo 15 dienos. Ir jau dabar prilaus užsakymus. Kreiptis: Dr. E. Jansonas, 15 Roseland St., Boston, Mass., 02124, USA. Tel. 288-5999, o po birželio 18 d. tiesiai į vilą AUDRONĖ — Cape Cod Mass., Marija Jansonas.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią CAPE COD žaunymuose paskendusią lietuvišką pajūrio vasarvietę.

JEI ESATE GIMĘS

1902

DABAR PADUOKITE PRAŠYMA

SENATVĖS PENSIJAI GAUTI

Padave prašymą dabar, pirmąjį mokesimą gausite 1969 m. sausio mėnesį, jeigu tuomet busite sulaukę 66 metų amžiaus tai turėsite teisę senatvės pensijai gauti.

JEI ESATE GIMĘ 1963

... pasiųskite prašymą senatvės pensijai gauti šešis mėnesius prieš 66-tąjį gimtadienį

Prašymui blankai senatvės pensijai gauti yra gaunami jūsų vietos pašto įstaigoje. Taip pat galite prašyti: The Regional Director of Old Age Security, savo provincijos sostinėje

Su prašymo blanku kartu gausite ir brošiūrą, kurioje rasite pilnas informacijas apie senatvės pensijų programą.

GARANTUOTŲ PAJAMŲ PAPILDAS

Kai jūsų senatvės pensija bus pripažinta, jums bus atsiųsta informacija apie garantuotų pajamų papildą ir kartu prašymo blankas. Jūs gali būti turite teisę gauti papildus kartu su senatvės pensija, kuri jums garantuos mėnesines pajamas — mažiausiai \$107.10.

PRANEŠA JOHN C. MUNRO, MINISTER

THE DEPARTMENT OF NATIONAL HEALTH AND WELFARE

raso spaudoj, kuria veikalus, dirba šeštadieninė mokykloj ir t. t. — reikia ir jam užduoti jei ne per galvą pagaliu, tai nors spriktu per nosį...

Taigi, jeigu ir aš (iš tingėjimo ar nesugebėjimo), negalėčiau tai padaryti, tegul nedirba ir jis. Ir taip "darna be galo". Tokių seklių akys atsiranda daug krislių, kurie jiems neduoda ramybės.

Žiūrėk vienas darbštus žmogus ruošia mūsų jaunam atžalynui vadovėlius, kitas knygas rašo (ir joms leidėjus susiranda), trečias perilgai laikraštį redaguoja, ketvirtas — suaugęs būdamas mokslus tarnybą gauna, šeštas — geresniu automobiliu važinėja ir t. t. ir t. t. Reikia kaip nors jiems pakenkti, reikia juos, bent mažų mažiausia, apkalbėti, apšmeižti prieš kitus, visiškai nepagalvojant, kad tie žmonės, siekdami ko nors geresnio, kultūringesnio ir kūrybingesnio ne tik sau, bet ir visai mūsų tautai, privalo dažnai atsisaityti, kaip anglai išsireikštų "leisure time" — laisvesnio atsikvėpimo po savaitės ar dienos darbų; jiems reikia pridėti prie to daug darbo, ryžto ar net nemiegotų naktų, nes niekas ir niekad jokių didesnių tikslų neatsiekia ir darbų nenudirba — nepridėjęs prie to pats savo didesnių ar labai didelių pastangų.

Tokie vaizdai mūsų šievij visuomenėje — tai pavydo kirmino graužimasis prieš

mūsų šiek visuomenės kultūrinių, politinių ir kitokių veiklos pastangų medžio šaknų.

Žinoma, tokie reiškieniai — ne vien tik šiandieniniai. Jie tęsiasi amžių amžiais. Čia pat man smelkiasi iš pasamonės ir prasosi apasakojamas šitoks atsitikimas iš senų senovės.

Graikijos Atėnų respublikos garsus, garbingas, ir neužmirštas valstybininkas Aristidas, gyveno 530-468 metais prieš Kristų, sėkmingai gynęs respubliką nuo išorinių priešų, išmintingai ir garbingai tvarkęs ir rikiavęs viską viduje, kovodamas su savanaudžiais, egoistais, arivistais...

Šiems pastariesiems pavykę sukiršinti tautą prieš Aristidą. Buvęs sušauktas susirinkimas, padaryti nutarimai (astrakizmai) Aristidui iš tėvų niekai išstremti. Per susirinkimą, žinoma, pasipylė daug kalbų, šmeižtų ir ne užtarnautų kaltinimų. Balsuotojams buvusios išdalintos molinės šukės, ant kurių norintieji Aristidą išstremti turėjo užrašyti jo vardą ir šukę įmesti į urną.

Per šiuos balsavimus prie Aristido priėjęs vienas apysenis prasciokas ir paprašęs jo, kad ant šukės užrašytų "Aristidas". Aristidas to prascioko

paklausęs: "Ką tau padarė blogo Aristidas, kad balsuoji už jo ištrėmimą?"

Prasciokas atsakęs: "Aristidas man tai nieko blogo nepadare. Bet aš vis girdėjau ir girdžiu, kad Aristidas ten gero padarė, kitur gero padarė, kiti kitaip, o dar kitinei šiaip, nei taip. Bet vis tik Aristidas ir Aristidas, ir man tas nusibodo".

Aristidas išpildęs jo prašymą, užrašęs savo vardą ant šukės. Tokių ir panašių balsuotojų atsiradę daug, ir buvę nubalsuota Aristidą išstremti iš tėvynės. Bet jį ištrėmę greitai jo vėl pasigedo...

Daug esama ir šiuo metu (ir mūsų tarpe) Aristido ir prasciokų rolių vaidintojų.

Laikas būtų mums susitvarkyti ir liautis tokias roles (kaip prascioko) vaidinus. O kad to pasiekime — pirmiausia turime eiti ir susitaisyti su savo broliais.

• Graikijoje paskelbta nauja konstitucija. o Canadian Pacific Airlines, turinti atstovybę Amsterdame, atidarė savo biurą Varšuvoje Europos viešbutyje ir tikisi daugiau išplėsti orinį susisiekimą Kanados su Lenkija, iš kurios praėjusiais metais Kanadon atvyko 300 emigrantų ir 1,750 turistų.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

KELEIVIS?

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti peikia, bet visi megsta skaityti?

KELEIVY žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti. Teisingomis žiniomis iš visur, jame daug žinių ir iš Kanados, aiškiu ir atviru pasisakymu laikraštis per 65 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

KELEIVY rasite patarimų teisiniais ir kitais klausimais, gražių apsakymų, eilėraščių ir tt: Jis turi ir moterų skyrių.

METINĖ PRENUMERATA KANADOJ IR KITUR TIK \$5.00.

Jau galima gauti 1968 metų kalendorių, kalna \$1.00. Korepondenciją adresuoti:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127, U.S.A.

HAMILTON

Geriausio taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių
Kredito Kooperatyve "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:

Pirm. 9.30—5 v.p.p.
Antr. 9.30—5 v.p.p.
Treč. 9.30—5 v.p.p.
Ketv. 9.30—5 v.p.p.
Penkt. 9.30—5 v.p.p.

(Lietuvių ir rugpjūčio mėnesiais
šeštadieniais uždaryta).

Angliškai nuostimčiai už indėlius
Prieinamos skolinimosi sąlygos
Nemokamas CUNA gyvybės
ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas
Užtikrintas indėlių saugumas
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų
parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

"GYVATARO" IŠVYKA PRANCŪZIJOJ

Iš Kanados Krašto Ap-
saugos min. gerb. Cadieux
gautas laiškas, kuriame
pranešama, kad vedamas
susirašinėjimas su Ka-
nados kariuomenės dali-
niais Vokietijoje, sudarant
"Gyvatarui" sąlygas pa-
sirodyti kanadiečiams
kariams su šio krašto ir
mūsų tautiniais šokiais.
Hamiltoniečiai į Paryžių
numato išskristi š. m. lie-
pos mėn. 31 d. ir iš ten ka-
riuomenės pagelba, pa-
siekti dalinius Vakarų
Vokietijoje.

Išvykai aukojo:
100 dol. B. Kronas, Hamil-
tonas, po \$ 5 - Labatts
Ontario Breweries Ltd.,
A. Zabulionis, J. Inkratas,
visi iš Hamiltono; po \$ 20
- V. Miniauskas, Sault St.
Marie, S. Pulianauskas, V.
Saulis, abu iš Hamiltono;
po \$ 15 - dr. J. Sakalaus-
kas, Survey D-ja, B. C.,
SLA 72 kp. Hamiltono sk.;

po \$ 10 - Hamiltono Ateiti-
ninkų Sendraugių D-ja, A.
Kaušpėdas, F. Rimkus, R.
Prunskus, S. Burdinavi-
čius, P. Kanopa, K. Nor-
kus, F. Krivinskas, D. Stu-
kas, E. Antanaitienė, K.
Tamošiūnas, visi iš Ha-
miltono, Z. Rudaitis, Či-
kaga; po \$ 10 - B. Pauža,
Torontas, dr. S. Kazlaus-
kas, M. Krivickas, abu iš
Oakvillės, J. Bačėnas,
Brampton, J. Šarapnickas,
St. Catharines.

Be to: po \$ 5 - aukojo
36 aukotojai; po \$ 3-7 au-
kotojai; po \$ 2.50-1 auko-
tojas; po \$ 2-53 aukotojai
ir 24 aukotojai po \$ 1.
Atitaisydas; - Buvo
skelbta spaudoje, kad au-
kojo 10 dol. A. Lenkunas
iš Hamiltono, turi būti A.
Jankunas. Už klaidą poną
A. Jankuną atsiprašome.
Visiems nuoširdus
ačiū. Iki š. m. liepos mėn.
1 d. buvo surinkta \$ 1588.
57.

"Gyvataro" Išvykos
Komitetas.

Klaidingas supratimas?

"Metmenų" žurnalo 15-
tame numeryje tilpo kun.
Felikso Jucevičiaus
straipsnis "Idealizmas ir
realizmas lietuvių gyve-
nime". Jau vien dėl žem-
niau duodamas citatos
niekaip negalima sutikti
su kun. Jucevičiaus min-
timis. Štai ką jis sako:

"Mano supratimu, lie-
tuvių tauta tebuvo laisva
šiam šimtmečyje tik aš-
tuonius metus, t. y. nuo 1918
iki 1926 metų perversmo.
Nuo 1926 m. tautos laisvė
vis labiau ir labiau dārė-
si nelaisvė. Ši belaisvė
(turėtų būti nelaisvė, L.D.)
išsisakė partijų ir orga-
nizacijų uždarinėjimu,
suvalkiečių sukilėlių ir
komunistų šaudymu, reži-
mo kritikų metimu į ka-
lėjimą.

Štai kodėl tautininkai
turi mažiausiai teisės
šiandien kritikuoti sovie-
tų režimą. Negali šaukti,
jei tau sviedžia tą patį
akmenį, kurį taip neseniai
tu sviedei kitam..."

Atrodo, kad šitoks kun.
Jucevičiaus supratimas
lyg tampa panašiu į nea-
pykantos skleidimą ir
vienybės kovoj už laisvę
mūsų tarpe ardymą. Kri-
tika, ypač pozityvi, leis-
tina visiem. Sovietinį re-
žimą kritikuoti draudžia
ir už tai sunkiai baudžia
tik komunistinės valsty-
bės. Sakymas, kad mes tu-
rėjome tik aštuonius me-
tus (nuo 1918 iki 1926 m.)
nepriklausomo gyvenimo
lyg priartėja prie komu-
nistinio tvirtinimo, nors
jie skelbia, kad Lietuva
nuo 1918 iki 1940 metų
iš viso neturėjo jokios ne-
priklausomybės.

Manau, kad yra negera,

neteisinga ir neobjektyvu
į tautos ir valstybės neto-
limą praeitį, ypač po 1926
m., žiūrėti vien tik pro
tamsius akinius. Ne vie-
nas lietuvis galėtų rasti
iš tų 22 metų neprikla-
usomo gyvenimo ir daug ką
teigiamo. Komunistų par-
tija per visus 22-jus ne-
priklausomo gyvenimo
metus buvo pagrindžio ir
nelegali partija. Kas ji to-
kia buvo vaizdžiai ir tei-
singai nusako žurnalistas
Br. Raila "Dirvos" šių
metų 63-čiame numeryj.
Jis maždaug taip dėsto:

"... sunepriklausomy-
bės pradžia Lietuvoje iš
šalies buvo sukurta, dau-
giau iš tautinių mažumų
atskalų speciali partija.
Jos tikslas - jėga pagrobti
valdžią, sugriauti socia-
linę Lietuvos santvarką,
prijungti Lietuvą prie ko-
munistinės Rusijos. Tai
buvo prieštautinė, prieš-
religinė, priešliberalinė,
priešdemokratinė, Krem-
liaus remiama pagrindžio
grupė, - pasivadavusi Lie-
tuvos komunistų partija.
Ši negausi, silpna, ypač
nelietuviška, be visuome-
nės atramos ir dėl savo
komunistinės ideologijos
lietuviams nepriimtina,
grupė visai negalėtų savo
grobuoniškų tikslų pa-
siekti, nors ji tauti visu
atkaklumu ir nusikalsta-
mumu siekė, jei komunis-
tinė Rusija nebūtų suma-
nusi Pabaltijį pasigrob-
ti..."

Todėl Nepriklausomos
Lietuvos visos valdžios
krikščionių demokratų,
valstiečių liaudininkų ir
tautininkų - netoleravo,
smerkė ir baudė prieš-
valstybinius nusikaltėlius

PENKTADIENĮ, liepos mėn. 26 d. HAMILTONO

JAUNIMO CENTRE RENGIAMOS

GYVATARO IŠLEISTUVĖS

TRUMPA OFICIALI IR MENINĖ DALIS, BUFETAS IR KITOS STAIGMENOS.

PRADŽIA 8 val. vak

ĮEJIMAS nemokamas

IŠVYKOS KOMITETAS.

Atrodo, dar taip nese-
niai Gyvataro Išvykos į
Prancūziją Komitetas
pradėjo savo darbą, o štai
liepos mėn. 26 d. penkta-
dienį, 8 v. v. jis jau rengia
mūsų tautinių šokių gru-
pei išleistuves, nes liepos
mėn. 31 d. hamiltoniečiai
išskrenda į Paryžių.

Be abejo, šiuo džiaugs-
mingu vakaru norime pa-
sidalinti netik su išvyks-
tančiais šokėjais, bet taip
pat ir visais lietuviams,
kurių duosni ranka leido
įgyvendinti šį įvykį, pa-
siūniant pirmą kartą iš
šio kontinento lietuvių
tautinių šokių grupę į Eu-
ropą. Tad ir kviečiame
visus lietuvius į šį atsi-

sveikinimo vakarą su
trumpa oficialia ir meni-
ne dalimi, gausiu bufetu,
kukliomis vaišėmis.

Norėdami atsidėkoti
visiems už finansinę ir
moralinę paramą, į šias
išleistuves jokių bilietų
nebus. Visiems įėjimas
laisvas. Tik prie bufeto
galima bus pigiai atsigai-
vinti minkštais ir kiek
stipresniais gėrimais, o
po oficialiosios progrā-
mos taip pat ir pasiūkti.

Neturime galimybių vi-
sų kolonijų KLB-nių val-
dyboms, organizacijoms,
tautinių šokių grupėms
pasiūsti kvietimus ir pa-
dėkas už jų įvykdymą pini-
ginį vajų. Tačiau laukda-

mi visų Hamiltono liepos
26 d. norime viešai padė-
koti už darbą ir paramą
Gyvataro išvykoje į Pran-
cūziją.

Dalyvaukime kuo gau-
singiausiai, parodydami
prieš kvistus Kanados
valdžios pareigūnus,
spaudos, radijo ir televi-
zijos atstovus, kad esame
netik samoningi lietuviai,
bet ir lojalūs šio krašto
piliečiai, pasiūsdami Gy-
vatarą atstovauti Kanadai
tarptautiniam festivalyje
lietuvių tarpe surinktais
pinigais.

Iškilmes pradėsime
punktualiai 8 v. v.

Išvykos Komitetas.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju
Windsoro LB Valdybai už
gėles dėl mirusios mano
žmonos Sofijos ir per
Bendruomenės Valdybą
aukojusiems dėl gėlių: V.
ir E. Barisams, B. ir L.
Balaišiams, V. ir A. Čiu-
prinskams, Šarkiams, Pr.
ir M. Dumčiams, P. ir B.
Januškam, A. Juškaus-
kui, J. ir O. Giedriunams,
dr. Č. ir J. Kurams, A.
ir B. Kozuliams, D. Kra-
niauskienėi, Pr. ir E. Kai-
riams, inž. S. ir dr. D. Nai-
kauskams, S. ir E. Pa-
kauskams, A. ir O. Rudo-
kams, Pr. Rudokui, Šva-
bauskams, Alb. ir V. Taut-
kevičiams, Ant. ir M.
Tautkevičiams, E. ir S.
Zatorskiams ir B. ir E.
Barisams.

KAZYS GARBUS.

WINDSOR, Ont.

MIRĖ SOFJA GARBUS

Birželio mėn. 11 d. mirė
Sofija Garbusienė. Velio-
nė Sofija buvo gimusi 1914
metais ukrainiečių šei-
moje. 1939 metais ištėkė-
jusi už Kazio Garbus ir
nuo 1942 metų gyveno
Windsore. Kalbėjo gerai
lietuviškai ir su savo vy-
ru dalyvavo lietuviškoje
veikloje. Priklausė lietu-
vių šv. Kazimiero parapi-
jai ir Windsoro Lietuvių
Bendruomenei (vyras bu-
vo Apyl. Revizijos Komi-
sijoje).

Birželio 13 d. po gėdu-
lingų mišių šv. Kazimiero
bažnyčioje, palaidota Hea-
venly Rest kapinėse.

Paliko nuliūdime vyrą
Kazį, sūnus Gilbert, Ge-
rald ir Elton, seseris -
Louis, Ona, Jean, Mary,
Michalina ir Genevieve.

P. J.

Montrealietis, kuris
prieš keliolika dienų gavo
naują širdį, jaučiasi ge-
rai.

Kanados Lietuvių Fondas

KANADOS LIETUVIŲ
FONDAS

Šiais metais per pir-
mus penkis mėnesius
Fondas gerokai paaugo -
gauta įnašų apie \$ 10 000,
bet pradedant birželio
mėn. įnašai beveik susto-
jo ir nei iš vietos.

Ar dėl to kalta Fondo
Taryba, ar įgaliojiniai, ar
daugelio įvairiems rei-
kalams aukų rinkimas, ar
pagaliau vasaros metas -
sunku pasakyti, bet kaip
ten bebūtų, šiais laisvės
kovos metais Kanados
lietuvių Fondas vistiek
turėtų pasiekti 50 tūks-
tančių dol. (Trūksta tik 6
tūkstančių).

Šio Fondo sėkmingam
vykdymui neužtenka, kad į
jo narius stotų su šimti-
nėmis tik Algomos ar ni-
kelio kasyklų darbinin-
kai, ta'ako fermeriai ar
Toronto didmiesčio žem-
mesni tarnautojai, bet
reikia, kad Fondo narių
tarpe matytusi ir Kana-
dos lietuvių viršutinio
sluoksnio atstovai: kon-
sulas, daktarai, inžinie-
riai, advokatai ir kiti
verslininkai ir biznie-
riai, tada kiekvienas tau-
tietis matys, kad visi lie-
tuviai eina išvien ir jis
neatsisakys prisidėti su
šimtaine.

Taip pat ir visos lietu-
vių organizacijos, kurios
nori pasitarnauti lietuvių
bei turėtų surasti įnašą
Lietuvių Fondui.

Kariai-veteranai, kūrė-

jai-savanoriai ir šauliai
prisimindami ginklo bro-
lius galėtų nors pamažu
pildyti jau pradėtą "neži-
nomo kario" įnašą, kuris
jau antrus metus guli
Fonde nepadidintas.

Neseniai įvykusiame
šaulių suvažiavime To-
ronte, pobūvio metu šv.
Jono salėje buvo prisii-
mintas senovės Lietuvos
bajoras-karys su midaus
bačka, bet užmirštas pri-
siminti faktas, kaip silp-
nai šauliai remia Lietu-
vių Fondą. (Iš ten dalyva-
vusių 100 šaulių tik 4
Fondo nariai). Tiesa, ten
buvo pasakyta daug pa-
triotinių kalbų, bet ką da-
bar tos kalbos padės? Lie-
tuvybės palaikymui reikia
pinigo-ne kalbų.

Kanados valdžia lietu-
vių kultūriniams reika-
lams ir organizacijoms
jokių pašalpų neduoda ir
mums patiems tenka pra-
simanyti pinigų. Tam ir
yra įsteigtas Lietuvių
Fondas. Jo tikslas yra
remti Liet. Bendruome-
nės pastangas palaikyti
lietuvių bendruomenę
pinigais. Liet. Fondo pini-
gai laikomi lietuvių ban-
keliuose už 5.5%. Nuo kitų
metų pradžios numatyta
gauti 7%. Fondui pasiekus
\$ 100,000, Lietuvių Ben-
druomenė kasmet gaus iš
Fondo apie \$ 7,000. Tokie
yra Liet. Fondo uždavi-
niai ir planai, o mes, Liet.
Bendruomenės nariai, tu-
rime remti tų planų įvyk-
dymą.

VALYMO "SUSTIPRINIMUI PRAHA PRIEŠINGA

Vyriausybė ir partija
yra priešingos tam kvie-
timui, kad pati tauta į sa-
vo žinią paimtų valymo
procedūrą prieš senojo
režimo diskredituotus
asmenis.

Toks kvietimas buvo
paskelbtas keliuose laik-
raščiuose ir savaitraštyje
"Literarni Listy", kurie
iššaukė gyvą polemiką.
Šis kvietimas išėjo iš
labiausiai "progresyviųjų
elementų" ir komunisti-
nės partijos tarpo.

Kvietime buvo rašoma,
kad iš esamųjų valdžioje
organų, čekų - slovakiško
režimo rimto sudemo-
kratinimo negalima tikė-
tis. Kaip centralinis ko-
mitetas nustato partijos
politiką, taip ir vietiniai
partiniai komitetai susi-
deda iš žmonių, paskirtų
A. Novotny, kuris šių metų
pradžioje buvo nušalintas
nuo prezidento ir kom.
partijos pirmojo sekre-
toriaus postų.

Kvietimas, po kuriuo
buvo 70-ties parašai, dau-
tumo, kad pati tauta į sa-
vo žinią paimtų valymo
procedūrą prieš senojo
režimo diskredituotus
asmenis.

Po progresyviųjų ele-
mentų atakos tuojau pasi-
rodė konservatorių kontr-
ataka. Vienas iš konser-
vatorių skaičiaus - gene-
rolas Kodai 70-ties kvie-
timą pavadino "priešre-
voliuciniu kvietimu".

Kad panašaus apkalti-
nimo būdo išvengus, par-
tijos sekretorius Alek-
sandr Dubček, kuris į
progresyviųjų "manifes-
tą" pradžioje rimto dė-
mesio nekreipė, dėl šio
kvietimo nusprendė užim-
ti tvirtą poziciją. Tokiom
aplinkybėm susidėjus,
aiškėja vyriausybės ir
komunistų partijos nusi-
statymas prieš "70-ties
kvietimą". KMJŠ.

JIB VARTODAMAS NEBOSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina
pleiskanas, šašus, niežėjimą, suakmenėjusius plaukus, gražina natu-
ralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncijų
bonka — \$5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB labo-
ratorijos atstovybės Kanadoje adresu:

P. Januška, 1033 Bruce Ave, Windsor. Ont.

SĖJA

Tautinės, demokratinės mintys mėnesinis lietuvių laikraštis.
Leidžia Varpininkų leidinių fondas

Redaktorių Vytautas Eilidūšas.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

MONTREAL

KALBANT APIE LIETUVYBĖS IŠLAIKYMĄ

ir kultūrinius reikalus, tenka konstatuoti vieną džiugų faktą, kad didesnė dauguma mūsų dvasios vadų, mūsų politinių susigrupavimų ir organizacijų vadų, aktyviai mūsų tautos ir kultūros tėvynę je tragedijos, ne be įtakos ir vykstančios šiomis dienomis socialinės, bažnytinės ir kultūrinės revoliucijos, išvėlę, kad yra pribrendęs reikalas daugeliui reformų ir lie tuvių gyvenime. Paminint čia tik vieną, džiugų matyti, kad mes imame vis giliau suvokti, jog yra atėjęs laikas praplėsti kultūrinio darbo lauką. Šiandien nebepasitenkinama, tik papilijiniu partiniu ar grupiniu apsiribojimu, bet atsiveriamas plačiau viso pasaulio lietuvių apjungiančias Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, kurios rūmuose galima labai efektingai turti pasauliui kultūrinį ir politinį žodį, ir tuo pačiu, turti gal lemiamą žodį apie mūsų tėvynę prarastus laisvės sugražinimą. Religinis, organizacinis ar politinis diferencijavimasis yra būtinas ir reikalingas, kiek jis skatina mūsų asmenybių išsiskleidimą, atseit mūsų dvasinį, kultūrinį ir politinį subrandimą, mūsų kūribingumą. Bet tai gali tapti žalingu ir net pavojingu kultūriškai ir politiškai, kai nepajėgiama peržengti kastos, sektos ar geto savokų, kai nepajėgiama atsverti laiko dvasiai, kai tas tampa kūribingumo ir vienybės stabdžiu.

Bet dar daugelyje kitų lietuviško gyvenimo sričių, mums reikalingas netik atnaujinimas, bet ir drįščiausiai pavadinti - tremties gyvenimo kūrybiška revoliucija. Mums reikalinga ne kritika esamų institucijų, bet daugiau jų pri-

taikymas naujai laiko situacijai. Mes pasigendame ne tiek tikslo, kiek efektyvių priemonių, ne veiklos, bet autentiškumo. Ypač pasigendame autentiškumo. Meskiname žvilgsnį tik į mūsų religinį, kultūrinį ar politinį gyvenimą.

Neretai vėl paveikslas suspindi visu savo grožiu ir autentiškumu, nugarandžius vašką ir laiko dulkes. Bet lietuvių gyvenime vien to nepakanka. Reikia kai kurias struktūras perstatyti moderniam laikui pritaikytoj perspektyvoj. Tai kiekvienos autentiškos revoliucijos dės nio. Viena sąlyga būtina: ši revoliucija negali būti tik griaujamąjį pobūdžio, nei tik negatyvi kritika ar apatiškos pateisinimas, bet joje turi būti kuriamoji entuziazmo, sukurti ką nors pozityvaus laiko dvasiai. Tokios revoliucijos nereikia bijotis ir tai yra būtinas procesas keič tinos situacijos perstatymui.

Bet tokia revoliucija tegali būti reali tuo tik tuo, kad bendrom jėgom, tampraus dialogo atmosferoje tarp jaunosios ir vyresniosios kartos, tarp jaunatviško entuziazmo sujungto su autentiškumo ieškojimu iš vienos pusės ir patirtimi paremtu subrendusio intelekto. Tokioje atmosferoje, mano nuomone, galima kalbėti apie mūsų tremties paveikslą sukurimą naujuose, realiauose ir autentiškesniuose religinio, kultūrinio ir politinio gyvenimo rūmuose. Tai yra mūsų visų uždavinys ir pareiga. Ką mes šiandien sukursime, tuo džiaugsis ar gėdysis mumis sekanči lietuviška jaunoji karta.

Tokioje perspektyvoje mes galime suvokti Kultūros atstovo vaidmenį ir reikšmę.

J. Lukošius

KLB Montrealio Seimelio Prezidiumo pirmininkas.
● Elena Kaulakienė buvo išvykusi į Detroitą, pas savo dukterį ir jos šeimą Selenius, kurie anksčiau yra buvę montrealiečiai.

Dr. J. ŠEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun

Pirmadienį ir Ketvirtadienį 2 - 4; 7 - 9 pm.

Antradienį 2 - 4 pm.

Penktadienį 2 - 4; 7 - 9 pm.

Trečiadienį 7 - 9 pm.

Tel: 767-3175; namų 366-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA

1396 St. Catherine St. W.

Suite 419, tel. UN 6-8235

Namų tel. MU 1-2057

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy Street I aukštas

11 - 12 kambarys,

Tel: 932-6662; namų 737-9681

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.

Tel. 255-3535.

Bouffard Auto Body

Sav. J. Adomonis-Adams

Namų tel. 747-9000

6636, Clark St. Montreal

(prie St. Zotique)

TEL: 277-5059, 277-5323

ATLIEKAME DARBUS:

Electric Welding

Body Work

Painting

Mechanic

Electric

ir kitus

Steering Service

Wheel Aligning

Tune-up

Clutch-Brakes

PROGRAMOJE:

LIEPOS MEN. 28 d., SEKMADIENĮ P.SKRUBIO VASARVIETĖJE, Pointe Fortune, P.Q. ĮVYKSTA

TRADICINĖ

ŠAULIŲ

GEGUŽINĖ

1 val. p.p. vėliavos pakelimas

Prizinis šaudymas

Lietuviška muzika

Bufetas ir užkandžiai

Loterija, žaidimai jaunimui ir neskelbiama staigmena

L.K.MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA

GRAŽUS PASISEKIMAS

NL-vos gegužinė sekmadienį praėjo su geru pasisekimu, nes oras buvo geriausias koks gali būti šiame kontinente. Vieta, pp. F. Skruibių vasarvietė Pointe-Fortune, P.Q., karštam orui labai tinkama. Syderių medžių miškas aplinkui aikštę ir čia pat Ottavos upės vanduo, smėliu padengtas pakraštys ir t.t. Matėsi piknikautojų su mažamečiais vaikais, buvo gražaus jaunimo bei pačių senesniųjų montrealiečių lietuvių. Visi naudojosi tokios gražios dienos vasariškais gamtos malumais, kiekvienas prisitaikdamas savo paties patogumui.

Ši gegužinė buvo antroji, nes prieš savaitę skelbtąjį ano sekmadienio ryto lietus daugelį pristabdė, bet ir šioje atsilankė nemažai tų, kurie nebuvo pabūgę ano sekmadienio lietaus. Mat daugelis NL skaitytojų, remėjų ir kitų žino, kad spauda yra višų bendras lietuviškas reiklas ir atsilankymas į bent kokius jos parengimus paremia mas ne tik morališkai bet ir materiališkai. Tenka pridėti, kad šiose gegužinėse atsilankiusieji mūsų tautiečiai pasigedo NL redaktoriaus J. Kardelio, apgailestaudami, kad jam tenka laiką praleisti ligoninėje.

NL Spaudos B-vės valdybos žmonės ir administracija dėkoja asmenims, kurie aktyviai darbu prisidėjo: A. Meceliui, G. Kazlauskinei, A. Kalvaičiui, G. Oscilienei,

M. Matusevičienei ir kt. Taip pat pp. F. Skruibiams ir J. Petruliui, kuris savo statybos firmos vardu padovanojo gaivinancio išgėrimo jaunimui, kuris pramogaudamas sužaidė sviediniu. NL.

BENDŽIUTĖ-JASUTIENĖ IŠĖJO Į PENSIJĄ

Mokytoja Helena Bendžiutė-Jasutienė, kuri su lig profesijos tarpe sveikintaučių, buvo žinoma kaip Mrs. H. Jason, daug metų mokytojavusi tarpe lietuvių ir prancūzų St. Charles Akademijoje, kur savo laiku jai buvo įteiktos dvi mokslo premijos už prancūzų literatūrą ir metodišką mokymą, laisvai vartodama tris kalbas, paskutiniuosius dešimt metų ji buvo paskirta direktore (Principal) Father Penny School - Ville St. Laurent. Jos tvarkomos veiklą mokykloje pakebėjo "The Gazette" dienraščio žurnalistas Bill Bantey. Jis į laikraštį idėjo apie mokytoją str. ir atkreipė CBC televizijos dėmesį. Pastaroji padarė mokytojos nuotrauką ir tą pačią dieną per TV stotį 6, šeštą v.v. buvęs pasisakymas, kaip ištikrųjų atrodė "Federalinės valdžios rinkimai..."

Mr. Patrick E. Griffin, Director of Studies, savo oficialiame biuleteny šitaip išsireiškė: "After a long and most successful career Mrs. Helena Jason, Principal of Father Penny School has decided to retire. She has made a tremendous contribution to education to St. Laurent and in Montreal and she

leaves with the best wishes of all her associates and the many pupils who have profited by her excellent direction".

Buvę prie jos ir dabartiniai mokytojai suruošė jai iškilmingą išleistuvių banketą Sky Line Hotelyje. Garbės svečių tarpe dalyvavo ir Rev. Father Penny. Mokytojų D-jai įteikė jai piniginę dovaną. Mokytojai: gražiausią buketą gėlių, du lagaminus (Travelling Suitcases) ir daug daug kitų vertingų ir gražių atminčių dovanų nuo tėvų ir jos mokinių.

Helenos svajonės pradeda išsipildyti. Ji sakydavo: kada nors norėčiau plačiau pamatyti Kanadą: Banff, Vancouverį ir toliau pasukti į St. Francis-ko, Los Angeles. Paskutiniu laiku jos artimų gimi niu yra apsigyvenusių Californijoje ir Miami Floridoje.

Linkime jai laimingai praleisti savo poilsio dienas!

ŽINIOS TRUMPAI

● De Gaulle pakeitė ministrų pirmininką, juo paskyrė Couve de Murville, o buvusį pirmininką ruošia savo vieton.
● Liepos 14 d. studentai demonstravo su juodomis vėliavomis, kuriose buvo įrašyta: "Kova tikrai prasideda". De Gaulle atsakė, kad jie bus sutriuškinti ir netvarka nebus leista.
● Brešnevas su Kosyginu atvyko į Varšuvą, kur susauktas Varšuvos pakto susirinkimas, bet svarbiausias klausimas - Če-

TORONTO

VASARĄ ATOSTOGAUJANČIŲ

ir uždarbių ieškančių moksleivių perteklių gerai išsprendė statybininkas Petras Jokubauskas. Prie statybos darbų jis priėmė augalus ir stiprius, kaip jaunus ažuolus, pp. Rudžių ir pp. Chvedukų sūnus.

PRISIKĖLIMO PARAPI JOS spaudos pardavimo kioska, kuri vedama P. Misevičiaus vidurvasarį spaudą nepardavinėja.

● Antanas Sutkaitis su šeima išvyko atostogoms į Montrealį ir jo apylinkę. Kartu pasiryžę aplankyti parodą "Žmogus ir jo Pasaulis", nes praėjusiais metais dėl susilaukto šeimoje prieauglio - dukrytės, Expo lankytis negalėjo.

DRAUGAI IR PARTNERIAI

Montrealiečiams gerai žinomi: Leonas Gureckas eilę metų dirbęs Keating Ford Sales Ltd. Verdune pardaveju ir paskutiniuosius metus Sales Manager asistantu, kuris buvo kompanijos vardu didelis remėjas lietuviškiems reikams ir Juozas Stankaitis, kuris dirbo manager pareigose Talisman Intercontinental Club St. Catherine St., abu iš pareigų pasitraukė ir kaip partneriai išigijo "LaSalle Restaurant" LaSallėje. Ši res-

toraną, kuris yra išgarsėjęs "smoke meat" gaminiais ir kito maisto geriais patiekalais, ilgu metus turėjo Juozas ir Adomas Joci. Prieš kelis metus Adomui išsikėlus pastoviai gyventi į Californiją jo dalį nupirkęs buvo Juozas Tranelis, kurie dabar jau yra pardavę virš minėtiems partneriams. Naujieji savininkai kviečia visus lietuvius ir juos svečius bei atvykusius iš tolimesnių vietovių į jų vedamą restoraną užteiti. Sekite skelbimą...

koslovakijos liberalizacija, kurios viena Maskva negali sulaukyti; pati Čekoslovakija liberalizaciją tęsia ir jau jau pritaria Vengrijai.

● Lenkijoje įsigali vidaus reikalų ministris generalas M. Moczar, didžiausias Gomulkos konkurentas, savotiškas Lenkijos Berija.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

3907 ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545

RES. 256-5355

S-tos "Lite" nr. 752D

EDCO CONSTRUCTION CO. LTD.

● Namų statybą vykdo ištiesomis gatvėmis naujoje LaSallėje.

● Namai - Duplex ir Fourplex - sau ir investavimui.

● Namų kainos neužkastos, labai žemu įmokėjimu - \$ 1000 - galima įsigyti gražius ir vertingus namus.

Skambinti W. L. Apenat, tel. 366-6237

ADAM'S

LaSalle Restaurant

15-je metų pagarsėjęs "smoke meat"

gaminio patiekalu.

Juozas Stankaitis

7633 LaSalle Blvd. ir 4 Ave. kampas, LaSallėje.

Leonas Gureckas

TELEFONAS

366-0754

Adresas: 1465 De Seve Street
Montreal 20, Que., tel. 766-5827

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

DEPOZITUS 4.4%

ŠERUS 5 1/4%

TERMN. INDELIUS IKI 7%

Nemokamas gyvybės draudimas

iki \$2,000 bendros šerų ir

depozitų sumos.

DUODA PASKOLAS IŠ 9%

įskaitant gyvybės apdraudą iki

\$ 10,000

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki

termino lieka senomis palūkanomis

(pradedant 6.5%).

PARDUODAMI "ŽMOGUS IR JO PASAULIS" BILIETAI

PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 v.

Darbo dienomis - nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius,

Vakarais - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną - penktadieniais nuo 1 iki

6 val. Vakarais - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7

iki 9 val.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir

per visus ilguosius savaitgalius.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS

ŠEŠTADIENIS PER

STOTI

BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARO

Programas vedėjas L. Stankevičius

TEL. 669-8834.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS

SIUVU IR PARDUODU

Taisau ir Remodeluoju

Vasaros laike saugojimas

/ Storage /.

6396 Bannantyne, Verdun.

PO 7-6183.

AR ŽINOMA, KAD

"NEPRIKLAUSOMOS

LIETUVOS" SPAUSTUVĖ

spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines ir padėkos korteles, įvairius

blankus, receptams lapelius, vedybi-

nus pakvietimus, mirties atveju už-

urjautos laiškus, visokių "statermen-

tus", vokus su adresais, laikraščius.

Adresas: 7722 George Street,

LaSalle, Montreal, P.Q.

Canada.

A. J. Norkeliūnas

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35th Avenue, Rosemount, (kamp. St. Zotique)

Montreal.

Telefonas RA. 7-3120